

Startside>Dine rettigheder>Ofre for forbrydelser>Erstatning>Erstatningskrav mod gerningsmanden

Erstatningskrav mod gerningsmanden

Oplysninger om, hvordan man kan kræve erstatning fra gerningsmanden

Den relevante EU-retsakt er Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv 2012/29/EU](#) af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA (direktivet om ofres rettigheder).

I artikel 16 i direktivet om ofres rettigheder bestemmes det, at alle ofre for kriminalitet har ret til, at der træffes en afgørelse om erstatning fra gerningsmanden som led i straffesagen.

Her kan du finde oplysninger om, **hvordan man kan kræve erstatning fra gerningsmanden** under en retssag (en straffesag).

For at finde oplysninger, som er relevante for din sag, skal du læse oplysningerne fra det EU-land, hvor straffesagen vil blive gennemført.

Vælg det relevante lands flag for at få detaljerede nationale oplysninger.

Sidste opdatering: 17/10/2019

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Bulgarien

Hvordan kan jeg gøre erstatningskrav eller andre tiltag gældende mod en gerningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

I Bulgariens strafferetsplejelov (*Nakazatelno-procesualen kodeks*) er proceduren for, hvordan ofre for forbrydelser kan kræve erstatning under en straffesag, fastsat. Hvis offeret ikke fremsætter et erstatningskrav under straffesagen eller mener, at den tildelte erstatning ikke dækker alle de lidte tab, har offeret ret til at rejse en erstatningssag efter loven om forpligtelser og kontrakter (*Zakon za zadalzhniata i dogovorite*) ved en civilret, som vil behandle sagen i henhold til civilretsplejeloven (*Grazhdanski procesionalen kodeks*).

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte et krav?

Et civilt krav om erstatning og om inddragelse af offerets civile sag i proceduren skal fremsættes inden det forberedende retsmøde ved retten i første instans. Retten udsender en meddelelse om det forberedende retsmøde. Senest syv dage efter modtagelsen af meddelelsen kan offeret eller vedkommendes efterkommere anmode om at få den civile sag eller private retsforfølgelse inddraget, mens juridiske personer kan gøre dette som en civil part.

Hvad kan jeg anmode om i kravet, og hvordan bør jeg fremsætte det (skal jeg angive et samlet beløb og/eller angive de individuelle tab, tabt fortjeneste og renter)?

Det civile krav kan fremsættes af offeret eller offerets advokat. Begæringen kan være mundtlig eller skriftlig. Det civile krav skal indeholde: sagsøgerens og den sagsøgte fulde navn, den straffesag, hvori det civile krav rejses, den strafbare handling, der har forårsaget skaden, og erstatningskravets karakter og størrelse. Det civile krav i retssagen kan rejses over for tiltalte og over for andre personer med civilretligt ansvar for den skade, der er forårsaget af den strafbare handling.

Findes der en specifik formular til sådanne krav?

Nej, det gør der ikke.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Beviserne skal fremlægges under retssagen. Den part, der rejser den civile sag, har ret til at: deltage i retssagen, anmode om en beskyttelsesforanstaltning for at sikre det civile krav, gennemgå sagens akter og indhente de nødvendige uddrag, afgive forklaring, indgive anmodninger, bemærkninger og indvendinger og anfægte de af rettens beslutninger, som måtte krænke partens rettigheder og retsbeskyttede interesser.

Er der retsgebyrer eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

Offeret skal ikke betale retsgebyrer eller andre omkostninger i forbindelse med offerets civile krav.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Offeret eller den part, der anlægger den civile sag, kan udpege en advokat. Hvis offeret/den civile part dokumenterer, at han/hun ikke har råd til en advokat, men ønsker at benytte en, og dette er i overensstemmelse med hensynet til en retfærdig rettergang, beskikker retten i første instans en advokat.

Hvornår vil den strafferetlige domstol afvise kravet eller nægte at træffe afgørelse i min sag mod gerningsmanden?

Retten i første instans træffer afgørelse vedrørende det civile krav og bekendtgør sin afgørelse under det forberedende retsmøde. Hvis retten afviser at træffe afgørelse vedrørende kravet, skal den begrunde dette. Afvisningen kan ikke appelleres til højere ret.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller bringe andre retsmidler i anvendelse?

En strafferetlig domstols afvisning af at træffe afgørelse vedrørende et civilt krav kan ikke appelleres. Offeret har ret til at rejse en erstatningssag ved en civil domstol, hvor sagen behandles efter loven om forpligtelser og kontrakter. Hvis straffesagen verserer, udsættes det civile krav ved en civil domstol, indtil straffesagen er afsluttet.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan kan jeg da sikre, at dommen fuldbyrdes over for gerningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få i denne forbindelse?

Når gerningsmanden er blevet dømt, kan offeret indgive en begæring om en fuldbyrdelsespåtegning. En fuldbyrdelsespåtegning giver offeret mulighed for at anmode en foged om at inddrive den erstatning, som retten har tilkendt vedkommende.

Sidste opdatering: 10/12/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Tjekkiet

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Du har ret til at indtræde som civil part i straffesagen mod skadevolderen. I så fald kan retten i sin endelige afgørelse udover straffen også forpligte skadevolderen til at betale erstatning. Derudover kan du også gøre din ret til erstatning gældende særskilt i et civilt søgsmål.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Når som helst indtil det første retsmøde, før bevisoptagelse.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Det er nødvendigt at specificere, hvad ofret kræver, og angive og dokumentere de enkelte skader.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Det er op til dig at beslutte, hvilke beviser du vil fremlægge for retten for at gøre dit krav gældende. Der kræves naturligvis omfattende og overbevisende beviser, hvis afgørelsen skal være til din fordel.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Nej.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Ja, for egen regning.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Hvis du ikke har påvist skadernes omfang, eller hvis den nødvendige bevisoptagelse forlænger straffesagen. I så fald henviser retten dit erstatningskrav til civile retlige retsmidler.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Du har ret til at klage, indtil der afsiges dom om erstatningen.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Hvis skadevolderen ikke gør, hvad vedkommende er blevet pålagt, kan du anmode retten om, at afgørelsen fuldbyrdes ved hjælp af en stævningsmand.

Sidste opdatering: 13/05/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Danmark

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller anden form for skadesløsholdelse fra en gerningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

Ansøgerens krav på erstatning kan medtages under straffesagens behandling ved domstolene. I dette tilfælde kan dommeren vælge at realitetsbehandle kravet eller at undlade dette. Dette kan afhænge af, om skadevolderen bestrider kravet eller ej, ligesom det spiller ind, om der er dokumentation for kravet, herunder kravets størrelse.

Kravet skal være fremsat i retten over for gerningsmanden enten skriftligt eller mundtligt, så gerningsmanden har mulighed for at forholde sig til påstanden.

Dette kan ske ved personlig tilstedeværelse under retssagen eller gennem en repræsentant (typisk en bistandsadvokat).

Kravet kan også fremsættes over for politiet, der herefter medtager kravet i en evt. retssag ved domstolene.

Selv om kravet er blevet behandlet ved domstolene under straffesagen, kan ansøgeren stadig sende ansøgningen til Erstatningsnævnet. Dette er særligt relevant i tilfælde, hvor skadevolderen ikke udbetaler erstatning i henhold til dommen.

På hvilket tidspunkt under straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

Erstatningskrav kan fremsættes allerede ved første afhøring hos politiet og bør senest fremsættes i forbindelse med hovedforhandlingen i retten.

Hvilke erstatningsposter kan jeg anmode om, og hvordan skal jeg præsentere det (angivelse af et samlet beløb og/eller specificere de enkelte tab, mistet indtjening mv.)?

Hvis der er lidt et tab, som gerningsmanden er ansvarlig for, kan tabet kræves erstattet. Erstatningsansvarsloven indeholder bl.a. forskellige erstatningsposter, som en skadelidte kan kræve dækket.

Erstatningsposterne er bl.a.:

Behandlingsudgifter

Tabt arbejdsfortjeneste

Svie og smerte

Varigt mén

Erhvervsevnetab

Tab af forsørger

Begravelsesudgifter

Tort

Krænkelser

Tingskade

Formueskade

Er der en blanket for sådanne krav?

Erstatningsnævnets ansøgningsblanket kan anvendes. Nævnet anbefaler, at du som ansøger benytter blanketten, men det er ikke et krav.

Hvilke beviser skal jeg fremføre for at støtte mit krav?

Det afhænger af, hvad der søges om erstatning for. Tabet bør være sandsynliggjort, og for nogle posters vedkommende stilles der krav om egentlig dokumentation for tabets størrelse.

Dokumentation kan f.eks. bestå i kvitteringer for afholdte udgifter i anledning af straffelovsovertrædelsen. Herudover anvendes ofte lægejournal og lægeerklæringer i forhold til fastlæggelse af skadens omfang. Vedrørende tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab bør ansøgeren indsende dokumentation for sin indtjening både før og efter tilskadekomsten i form af lønsedler, årsopgørelser og evt. erklæring fra arbejdsgiveren.

Finder retten, at kravet ikke er tilstrækkeligt dokumenteret, og bestrider gerningsmanden at ville betale erstatningen, risikerer skadelidte, at retten ikke vil tage erstatningskravet under påkendelse i straffesagen.

Er der retsafgift eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

Nej. Hvis kravet fremsættes i forbindelse med straffesagen, er der ikke omkostninger forbundet hermed for skadelidte.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under behandling? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i landet, hvor sagen finder sted?

Ja. Som skadelidte har du under visse betingelser mulighed for at få beskikket en bistandsadvokat uden udgift for dig.

Hvornår vil retten afvise eller nægte at træffe afgørelse om mit krav mod gerningsmanden?

Retten kan på ethvert tidspunkt under straffesagen nægte at forfølge et borgerligt krav, når retten finder, at dets behandling under straffesagen ikke kan ske uden væsentlig ulempe.

Finder retten, at de oplysninger der foreligger til støtte for kravet, er ufuldstændige, eller at den domfældelse eller frifindelse, som finder sted vedrørende straffelovsovertrædelsen, ikke vil medføre en afgørelse i samme retning som kravet, bliver kravet ikke taget under påkendelse.

Kan jeg kære sådan en kendelse eller søge andre former for skadesløsholdelse?

Retten beslutning om ikke at medtage erstatningskravet under straffesagen kan ikke kæres eller ankes.

Skadelidte må i stedet rejse sit erstatningskrav gennem enten et civilt søgsmål eller over for Erstatningsnævnet.

Hvis jeg bliver tilkendt erstatning af retten, hvordan sikrer jeg, at dommen bliver håndhævet over for gerningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få hertil?

Du kan i første omgang rette henvendelse til gerningsmanden, som evt. vil betale dig med det samme. Hermed opnår du, at du hurtigt kan få din erstatning og få sagen afsluttet.

Såfremt gerningsmanden ikke vil betale frivilligt, eller der er tale om flere erstatningsposter, som kræver længere tids sagsbehandling, kan du fremsætte dine krav over for Erstatningsnævnet.

For god ordens skyld skal det oplyses, at det ikke er en betingelse, at du først har forsøgt at inddrive dit krav hos gerningsmanden, inden du indsender en ansøgning til Erstatningsnævnet.

Erstatningsnævnet vil efterfølgende rette et såkaldt regreskrav mod gerningsmanden.

Sidste opdatering: 24/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Tyskland

Hvordan kan jeg opnå erstatning eller anden godtgørelse i en straffesag over for en skadevolder, og hvor skal jeg indgive min ansøgning?

Betingelsen for at kunne gøre erstatningskrav gældende er kun en relevant ansøgning med detaljeret angivelse af sagens genstand og årsagen til kravet.

Ansøgningen kan indgives til politiet, anklagemyndigheden eller ved den kompetente domstol (se spørgsmål 2).

Hvornår skal jeg indgive min ansøgning i en straffesag?

Ansøgningen kan allerede indgives skriftligt i forbindelse med indgivelse af anmeldelsen til politiet. Den kan imidlertid også indgives skriftligt til anklagemyndigheden eller retten på et senere tidspunkt eller indgives ved erklæring til justitssekretæren (*Urkundsbearbeiter/in*), på det såkaldte *Rechtsantragsstelle* (juridiske ansøgningskontor). Et mundtligt krav kan fortsat rejses i forbindelse med hovedforhandlingen.

I hvilken form skal erstatningskravet indgives (skal der angives et samlet beløb og/eller anføres nærmere oplysninger om de enkelte skader, tab af indtjening og renter)?

I ansøgningen skal det entydigt beskrives, hvad du ønsker af tiltalte og hvorfor. Der skal normalt sættes nøjagtigt tal på et krævet pengebeløb som godtgørelse for en økonomisk skade (f.eks. tabt arbejdsfortjeneste, beskadiget ejendom). Størrelsen af en erstatning for svie og smerte kan derimod baseres på rettens skøn. I den forbindelse skal der dog også i det mindste angives en omtrentlig størrelsesorden og grundlaget for beregningen eller vurderingen af erstatningen for svie og smerte. De kendsgerninger, der skal begrunde kravet (f.eks. beskrivelsen af den strafbare handling, oplysninger om den skete skade og lidt materielle skader), skal angives så fuldstændigt som muligt.

Findes der en særlig formular til disse ansøgninger?

Nej.

Hvilken dokumentation skal jeg vedlægge min ansøgning?

Du skal angive alle tilgængelige bevismidler, der er vigtige for at kunne gøre dit krav gældende, eller også skal disse være vedlagt din ansøgning (f.eks. fakturaer, attester). Du kan imidlertid også henvise udtrykkeligt til de oplysninger, du har givet til politiet (anmeldelse, vidneudsagn) eller til anklageskriftet.

Skal der betales retsgebyrer eller andre omkostninger i forbindelse med min ansøgning?

Hvis du som ansøger får tilkendt den krævede erstatning, skal du ikke betale retsgebyrer; dine nødvendige udgifter, f.eks. tabt arbejdsfortjeneste på grund af deltagelsen i retsmødet, bæres af tiltalte.

Hvis din ansøgning afvises eller kun delvist imødekommes, eller unnlader retten at træffe en afgørelse vedrørende ansøgningen, afgør den på grundlag af et pligtmæssigt skøn, hvem der skal bære de opståede udlæg for retten og de involverede parter (f.eks. advokatudgifter).

Selv om erstatningsansøgningen ikke imødekommes, skal du som skadelidte – i modsætning til det, der gælder i en civilretlig sag – ikke betale retsgebyrer.

Kan jeg få juridisk bistand før og/eller under sagen? Kan jeg få juridisk bistand, hvis jeg ikke bor i det land, hvor sagen behandles?

Det er ikke tilgængende nødvendigt at antage en advokat, men det kan anbefales i visse tilfælde. Dette gælder eksempelvis, hvis der lægges komplekse faktiske omstændigheder med flere skadevoldere til grund, vanskelige civile retlige ansvarsspørgsmål berøres, eller hvis krav (f.eks. et pengebeløb) skal gennemføres efter retsafgørelsen i form af en tvangsfuldbyrdelse. Hvis de lovbestemte betingelser (navnlig kravet om at være uformuende) er opfyldt, kan der bevilges retshjælp ved advokat.

I hvilket tilfælde vil straffedomstolen kunne afvise mit krav mod skadevolderen?

Retten træffer ingen afgørelse om erstatningsansøgningen, hvis tiltalte frifindes, eller sagen frafaldes, ansøgningen ikke kan antages til realitetsbehandling, synes ubegrundet, eller hvis ansøgningen – undtagelsesvis – ikke egner sig til afgørelse under straffesagen.

Kan jeg klage over en sådan afgørelse eller på anden måde opnå godtgørelse?

Det er muligt umiddelbart at appellere den afgørelse, med hvilken retten unnlader at træffe en afgørelse vedrørende ansøgningen, fordi betingelserne for en afgørelse ikke anses for at være opfyldt.

Hvordan kan jeg sikre, at dommen mod skadevolderen fuldbyrdes, hvis jeg blev tilkendt en erstatning, og hvordan sikrer jeg, at jeg får den?

(Tilkendende) adhæsiionsdomme og forlig, der er indgået under adhæsiionsprocessen, kan fuldbyrdes efter de almindelige regler for tvangsfuldbyrdelsen.

Tvangsfuldbyrdelsen gennemføres på grundlag af en udskrift fra retsbogen med fuldbyrdelsespåtegning eller af det indgåede forlig, som strafferettens justitssekretær udsteder.

Sidste opdatering: 09/09/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Estland

Hvordan kan jeg gøre erstatningskrav eller andre retsmidler gældende mod en gerningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

Du har ret til at anlægge et civilt søgsmål mod tiltalte under en straffesag. Et undersøgelsesorgan eller anklagemyndigheden skal oplyse offeret om proceduren for civile søgsmål, de grundlæggende krav i forbindelse med civile søgsmål, tidsfristen for anlæggelse af civile søgsmål og følgerne, hvis denne tidsfrist overskrides.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte et krav?

Du skal anlægge et civilt søgsmål senest ti dage efter undersøgelsen af straffesagen. Du kan anmode anklagemyndigheden om en forlængelse af denne tidsfrist.

Hvis fristen overskrides, afvises det civile søgsmål, men du kan da anlægge en erstatningssag ved en civil ret.

Hvad kan jeg anmode om i kravet, og hvordan bør jeg fremsætte det (skal jeg angive et samlet beløb og/eller angive de individuelle tab, tabt fortjeneste og renter)?

I en civil sag kan du fremsætte et krav, der har til formål at genoprette eller afhjælpe den tilstand, som er blevet forårsaget af den handling, der er genstand for straffesagen. De faktiske omstændigheder, der ligger til grund for at sådant krav, skal i det væsentlige svare til omstændighederne omkring den overtrædelse, der behandles, og det skal også være muligt at behandle et sådant krav i en civil sag.

Et civilt søgsmål skal indgives skriftligt og skal indeholde oplysninger om sagsøgeren og den sagsøgte. I søgsmålet angives tydeligt offerets påstand og de faktiske omstændigheder og beviser, som ligger til grund for offerets krav. Kravet skal være fuldstændigt (dvs. det skal indeholde beløbene for alle de skader, for hvilke offeret kræver erstatning). I en sag om erstatning for ikke-økonomisk skade kan beløbet på den krævede erstatning forblive uspecificeret, og der kan anmodes om en rimelig erstatning efter rettens skøn.

Det organ, der behandler sagen, kan fastsætte en tidsfrist for afhjælpning af mangler i det civile søgsmål.

Findes der en specifik formular til sådanne krav?

Der findes ikke en specifik formular til civile søgsmål.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Et civilt søgsmål skal være ledsaget af beviser for de omstændigheder, som ligger til grund for offerets krav, og som offeret vil gøre gældende, uanset hvilke beviser der fremlægges af anklagemyndigheden.

Er retsgebyrer eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

Behandlingen af et civilt søgsmål under en straffesag er fritaget for statslige gebyrer. Dette gælder dog ikke for civile søgsmål vedrørende erstatning for ikke-økonomisk skade, hvis andre årsager end legemsbeskadigelse, andre former for lidelser eller en forsørgers dødsfald ligger til grund for et sådant erstatningskrav.

Hvis det civile søgsmål afvises, pålægges offeret sagsomkostningerne i forbindelse med det civile søgsmål eller bevis for kravet i henhold til offentlig ret.

Hvis det civile søgsmål gives delvist medhold, fordeler retten sagsomkostningerne i forbindelse med det civile søgsmål mellem offeret, tiltalte og sagsøgte under hensyntagen til sagens omstændigheder. Retten kan også bestemme, at offerets udgifter i forbindelse med det civile søgsmål skal bæres helt eller delvist af offeret, hvis en afgørelse om, at modparten skal betale udgifterne, vil være uretfærdig eller urimelig for sidstnævnte.

Hvis retten afviser at behandle det civile søgsmål på grund af en frifindelse eller afslutning af straffesagen, bærer staten udgifterne til proceduren vedrørende det civile søgsmål. Hvis retten afviser at behandle det civile søgsmål af andre grunde, fordeler den sagsomkostningerne i forbindelse med det civile søgsmål mellem offeret og staten under hensyntagen til sagens omstændigheder.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Du modtager retshjælp fra staten, hvis betingelserne i loven om retshjælp er opfyldt. Hvis retten vurderer, at dine væsentlige interesser ikke er tilstrækkeligt beskyttet uden bistand fra en advokat, kan retten på eget initiativ beslutte at bevilge dig statslig retshjælp på grundlag af og i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i loven om retshjælp.

En person kan tildeles statslig retshjælp, hvis vedkommendes økonomiske situation på det tidspunkt, hvor vedkommende søger om retshjælp, bevirker, at han/hun ikke kan betale for kompetent juridisk bistand, eller at han/hun kun kan betale for juridisk bistand delvist eller i afdrag, eller at han/hun ikke kan opretholde sit eksistensgrundlag, når han/hun har betalt for juridisk bistand.

Statslig retshjælp ydes til personer, som på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om retshjælp er bosiddende eller statsborger i Estland eller en anden EU-medlemsstat. Andre personer kan kun modtage retshjælp, hvis dette følger af internationale forpligtelser, som er bindende for Estland.

I loven fastsættes grundlaget for afslag på statslig retshjælp. Statslig retshjælp ydes ikke, hvis ansøgeren f.eks. selv kan beskytte sine rettigheder, hvis ansøgeren ejer aktiver, der kan afhændes uden væsentlige problemer for at dække udgifterne til juridisk bistand, og hvis udgifterne til juridisk bistand ikke anslås at overstige det dobbelte af ansøgerens månedlige indkomst efter fradrag af skat og lovpligtige forsikringsbidrag, beløb afsat til opfyldelse af lovpligtige underholdsbidrag samt rimelige bolig- og transportomkostninger. Der ydes heller ikke statslig retshjælp, hvis det på baggrund af sagens omstændigheder er klart, at ansøgeren ikke vil få medhold, hvis der ansøges om statslig retshjælp for at gøre krav på erstatning for ikke-økonomisk skade, og væsentlige offentlige interesser ikke gør sig gældende i sagen, eller hvis den mulige gevinst for ansøgeren ved medhold i sagen er uforholdsmæssigt lille sammenlignet med statens anslåede udgifter til retshjælp.

Statslig retshjælp ydes på grundlag af personens ansøgning. Hvis en person ansøger om statslig retshjælp som offer i en straffesag, træffes der afgørelse om indrømmelsen af statslig retshjælp af den ret, der behandler sagen, eller – under efterforskningen forud for retssagen af en straffesag – af den ret, der har jurisdiktion til at behandle straffesagen.

En ansøgning om statslig retshjælp skal indgives på estisk ved brug af den relevante ansøgningsformular. En ansøgning kan også indgives på engelsk, hvis den person, der ansøger om retshjælp, er en fysisk person, som er bosiddende eller statsborger i en anden EU-medlemsstat.

En person, der ansøger om statslig retshjælp, skal vedlægge en behørigt udfærdiget og underskrevet opgørelse af ansøgerens økonomiske situation sammen med eventuel anden dokumentation for denne situation. Hvis en person ikke er bosiddende i Estland, skal vedkommende vedlægge en erklæring vedrørende sin indkomst og sine familiemedlemmers indkomst i de sidste tre år udstedt af den kompetente myndighed i personens bopælsland. Hvis denne erklæring ikke kan indgives af årsager uden for ansøgerens kontrol, kan der træffes afgørelse om statslig retshjælp uden erklæringen.

Hvornår vil den strafferetlige domstol afvise eller nægte at træffe afgørelse i mit krav mod gerningsmanden?

En ret kan afvise at behandle et civilt søgsmål, hvis kravet f.eks. ikke opfylder de relevante krav, hvis straffesagen er afsluttet, eller hvis der er afsagt en frifindelsesdom. En ret kan også afvise at behandle et civilt søgsmål, hvis offeret eller sagsøgte er udeblevet, og sagen ikke kan behandles uden deres tilstedeværelse. En ret kan desuden afvise at behandle et civilretligt søgsmål, hvis der er afsagt en straffedom.

Et civilt søgsmål afvises, hvis det er ubegrundet.

Kan jeg påklage en sådan afgørelse eller påkalde mig andre retsmidler?

Hvis retten har afvist dit civile søgsmål, kan du kræve erstatning ved en civil ret. Du har ret til at appellere en førsteinstansrets afgørelse til distriktsretten.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan kan jeg da sikre, at dommen fuldbyrdes over for gerningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få i denne forbindelse?

Hvis den dømte gerningsmand ikke betaler det beløb, du er tilkendt ved dommen, har du ret til at henvende dig til en foged på grundlag af dommen, hvorefter fogeden sørger for håndhævelsen.

Sidste opdatering: 15/08/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig

ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[el\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Erstatningskrav mod gemingsmanden - Grækenland

Hvordan kan jeg gøre erstatningskrav eller andre retsmidler gældende mod en gemingsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

I undersøgelsesfasen af en straffesag bør du meddele, at du vil anlægge et civilt søgsmål i forbindelse med straffesagen (*politikósenágon*), når du indgiver en klage til den kompetente offentlige anklager eller politiet, og du bør i så fald anføre dette i selve klagen. Du kan også foretage en sådan anmeldelse under efterforskningen af forbrydelsen i et særskilt dokument (*dikógrafo*) til politiet, den offentlige anklager eller undersøgelsesmyndighederne, og du kan endda indgive en anmeldelse direkte til retten, hvis den ikke har indledt sin høring af beviser (artikel 82-83 i strafferetsplejeloven).

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte et krav?

A) I undersøgelsesfasen som anført ovenfor (artikel 83 i strafferetsplejeloven)

B) I retten ved mundtlig erklæring, inden høringen af beviser indledes, **uden at en skriftlig undersøgelsesprocedure er påkrævet**, hvis du kræver erstatning for svie og smerte som følge af den forbrydelse, der er blevet begået mod dig, eller **ved forkyndelse af en stævning** mod den tiltalte mindst fem dage inden retssagen, hvis du kræver erstatning for økonomisk skade (artikel 68 i strafferetsplejeloven).

Hvad kan jeg anmode om i kravet, og hvordan bør jeg fremsætte det (skal jeg angive et samlet beløb og/eller angive de individuelle tab, tabt fortjeneste og renter)?

I din anmeldelse af dit civilretlige søgsmål bør du medtage et resumé af sagen, anføre, hvorfor du efter din opfattelse har ret til at anlægge et civilt søgsmål, og udpege en procesfuldmægtig på det sted, hvor retten har sæde, hvis du ikke har din faste bopæl på dette sted.

Hvis anmeldelsen af dit civilretlige søgsmål vedrører et krav om erstatning for svie og smerte, kræves der ingen skriftlig procedure. I disse tilfælde kræver den civile part sædvanligvis et symbolsk beløb (foreløbigt 44 EUR (me epifylaxi)) og ikke hele erstatningsbeløbet. Hvis retten kender den tiltalte skyldig, bestemmer den, at du betales dette symbolske beløb i erstatning. For resten af beløbet skal du anlægge en særskilt retssag ved en civil ret. Hvis dit krav vedrører erstatning for økonomisk skade, som du har lidt som følge af forbrydelsen, skal du forkynde en stævning for tiltalte senest fem dage inden retssagen med angivelse af de enkelte poster (artikel 68 i strafferetsplejeloven).

Findes der en specifik formular til sådanne krav?

Der findes ikke en specifik formular. Din anmeldelse skal indeholde alle ovennævnte oplysninger. Som anført ovenfor kræves der kun en undersøgelsesprocedure, når retten anmodes om at godtgøre den økonomiske skade, i hvilket tilfælde en stævning skal forkyndes for tiltalte senest fem dage inden retssagen.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Inden retssagen skal du fremlægge alle beviser til støtte for dit krav, dvs. lægeerklæringer, udtalelser, vidner og andre bevismaterialer.

Er retsgebyrer eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

Du skal betale et retsgebyr på 40 EUR for det civile søgsmål (artikel 63 i strafferetsplejeloven, som har været gældende siden den 23. januar 2017 efter ændring af lov 4446/2016).

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

I henhold til loven (artikel 1 i lov 3226/2004) ydes der retshjælp til EU-borgere, tredjelandsstatsborgere og statsløse personer med lav indkomst, hvis de har lovligt ophold eller bopæl i Den Europæiske Union. De borgere med lav indkomst, som har ret til retshjælp, er personer, hvis årlige husstandsindkomst ikke overstiger to tredjedele af den årlige personlige minimumsindkomst fastsat i den nationale alment gældende kollektive overenskomst. Hvis der er tale om en national tvist, tages der ikke hensyn til den anden parts indkomst. Retshjælp i strafferetlige eller civilretlige sager ydes også til alle ofre for forbrydelser omhandlet i artikel 323 (slavehandel), artikel 323A (menneskehandel), artikel 323B (tilrettelæggelse af rejser med henblik på deltagelse i samleje eller andre former for usømmelighed, der involverer mindreårige (sexturisme)), artikel 324 (bortførelse af mindreårige), artikel 339 (korruption af mindreårige), artikel 348A (børnepornografi) og artikel 351A (usømmelighed, der involverer mindreårige, mod betaling) i straffeloven samt artikel 87, stk. 5 og 6 (medvirken til tredjelandsstatsborgers indrejse i Grækenland, udrejse fra Grækenland eller ulovlig ophold i Grækenland) og artikel 88 (Ulovlig transport af tredjelandsstatsborgere til Grækenland) i lov 3386/2005, og til mindreårige, som er ofre for de forbrydelser, der er nævnt i artikel 336 (voldtægt), artikel 338 (seksuelt misbrug), artikel 343 (usømmelighed med misbrug af autoritet), artikel 345 (incest), artikel 346 (usømmelighed mellem slægtninge), artikel 347 (unaturlig usømmelighed – denne overtrædelse er siden blevet afskaffet), artikel 348 (medvirken til andres skørlevned), artikel 348B (børnelokkeri i seksuelt øjemed), artikel 348C (pornografisk gengivelse af mindreårige) og artikel 349 (køb af prostitution) i straffeloven.

Hvornår vil den strafferetlige domstol afvise eller nægte at træffe afgørelse i mit krav mod gemingsmanden?

Hvis strafferetten bestemmer, at retsforfølgelsen ikke bør fortsætte eller bør afvises, kan den ikke behandle det civile søgsmål. Strafferetten afviser også et civilt søgsmål, hvis det ikke er anlagt i overensstemmelse med loven som beskrevet ovenfor, eller hvis det er grundløst efter loven eller efter sagens omstændigheder, hvis du f.eks. ikke har lidt skade direkte som følge af forbrydelsen, eller hvis du ikke er indehaver af den omhandlede retlige interesse.

Kan jeg påklage en sådan afgørelse eller påkalde mig andre retsmidler?

Du kan indgive en **almindelig appel (éfesí) mod en afgørelse om frifindelse** truffet af distriktsstrafferetten, den ordinære og den udvidede ret i første instans eller appelretten vedrørende en forbrydelse med mellemlang strafferamme (*plimmélima*), hvis du pålægges at betale erstatning og sagsomkostninger, men kun i dette omfang (artikel 486, stk. 1b, i strafferetsplejeloven). Du kan også indbringe en almindelig appel mod en **dom, hvorved tiltalte blev dømt**, hvis og for så vidt som den afviser dit krav med den begrundelse, at det er grundløst efter loven eller tildeler dig økonomisk erstatning, såfremt det krævede beløb overstiger 100 EUR, hvis appellen vedrører distriktsstrafferettens dom, 250 EUR, hvis appellen vedrører en dom afsagt af den ordinære ret i første instans eller den ordinære ungdomsdomstol, eller 500 EUR, hvis appellen vedrører en dom afsagt af den udvidede ret i første instans eller af den udvidede ungdomsdomstol (artikel 488 i strafferetsplejeloven). Du kan indbringe **en appel til prøvelse af retligt spørgsmål (anairesí)** vedrørende en **dom, hvorved tiltalte blev dømt**, for så vidt som den afviser dit krav med den begrundelse, at det er grundløst efter loven (artikel 505, stk. 1c, i strafferetsplejeloven), eller vedrørende en **frifindelse**, hvis du pålægges at betale erstatning og sagsomkostninger (artikel 505, stk. 1c, i strafferetsplejeloven).

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan kan jeg da sikre, at dommen fuldbyrdes over for gemingsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få i denne forbindelse?

Den erstatning, der tildeles af strafferetten, opfylder i det væsentlige et civilretligt krav. Det håndhæves derfor gennem håndhævelsesproceduren for civile afgørelser (*anankastikí ektélesi*).

Sidste opdatering: 06/02/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemingsmanden - Spanien

Hvordan kræver jeg skadeserstatning af gemingsmanden eller anlægger jeg sag/får fyldestgjort mit krav eller gør brug af andre retsmidler/får jeg fyldestgjort mit krav på anden vis inden for rammene af en retssag (straffesag), og hvem skal jeg fremsætte dette krav til?

I spansk ret er det normalt, at krav om erstatning for lidt skader gøres gældende som led i straffesagen, hvor det civile og strafferetlige ansvar behandles samlet. Dette er grunden til, at undersøgelsesdommeren giver skadelidte mulighed for at gøre sit krav gældende ved en civil sag. Skadelidte kan så vælge, om han/hun ønsker at gøre sit krav gældende som led i straffesagen, eller om han/hun forbeholder sig retten til at kræve erstatning for de lidt skader ved en civilsag.

Hvis skadelidte ønsker at gøre erstatningskrav gældende som led i straffesagen, kan han/hun enten vælge at lade statsadvokaten fremsætte kravene ved en civil sag på sine vegne (hvilket normalt sker, hvis vedkommende intet har tilkendegivet) eller at indtræde som civil part (ved en advokat eller procesfuldmægtig).

Hvis skadelidte vælger ikke at gøre erstatningskrav gældende som led i straffesagen, skal vedkommende rejse en civil retssag efter reglerne for sådanne retssager.

Offeret kan således gøre et erstatningskrav for de lidt skader gældende over for retten enten personligt i den erklæring, som skadelidte skal udfærdige, når han/hun får tilbud om at vælge sagstype, eller i et dokument, som bekræftes eller udfærdiges af en advokat eller procesfuldmægtig. Denne skriftlige tilkendegivelse er ikke absolut nødvendig, da det, hvis den ikke foreligger, er statsadvokaten, der gør kravet gældende i en civil retssag, som verserer samtidig med straffesagen.

Det er muligt at få hjælp til udfærdigelsen af kravet hos kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser i de selvstyrende regioner, i stort set alle provinshovedstæder samt i andre større byer samt hos Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional (de nationale domstoles informations- og hjælpetjeneste for terrorofre) i tilfælde af terrorforbrydelser.

På hvilket tidspunkt i straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

På et hvilket som helst tidspunkt i sagen, dog altid inden den mundtlige forhandling, således at undersøgelsesdommeren får mulighed for at gøre kravet gældende i undersøgelsesfasen, når han/hun har fået meddelelse om, at der findes en skadelidte.

Hvad kan jeg kræve, og hvordan skal jeg fremsætte mit krav (angivelse af et samlet beløb og/eller anførelse af de enkelte skader, indkomstab og tabte renter)?

I begæringen skal den forvoldte skade – beløbet – klart angives, og der skal vedlægges relevante fakturaer eller skøn til støtte for kravet, som senere vil blive gennemgået af domstolens sagkyndige.

Skal der udfyldes en specifik blanket i den forbindelse?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Erstatningskravet vedlægges fakturaer eller skøn til støtte for kravet. Hvis der anmodes om gratis retshjælp, fremlægges ligeledes dokumentation for indtægter og formue.

Er mit krav forbundet med sagsomkostninger eller andre udgifter?

Nej.

Kan jeg få retshjælp forud for og/eller under retssagen? Har jeg adgang til retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Et offer, der søger om hjælp, har fra det øjeblik, hvor der er taget kontakt til myndighederne og de offentligt ansatte, ret til at få oplysninger om fremgangsmåden for at få adgang til bistand og retsbeskyttelse og i givet fald om betingelserne for gratis adgang. Kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser giver også disse oplysninger.

Et offer, der søger om hjælp, kan indgive en anmodning om at få anerkendt retten til gratis retshjælp til den offentligt ansatte eller den myndighed, der har oplyst ham/hende om fremgangsmåden for at få adgang til bistand og retsbeskyttelse – i givet fald gratis – hvorefter denne videregiver anmodningen til det kompetente advokatsamfund sammen med bilagene.

Anmodningen kan endvidere indgives til kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser, som videregiver den til det kompetente advokatsamfund.

Et offer, der søger om hjælp, har generelt adgang til de juridiske vejledningstjenester, som oplyser borgerne om lovgivningen. Disse tjenester er organiseret inden for rammerne af advokatsamfundene for hvert juridisk område.

Adgangen til disse tjenester sikres ved at udfylde en blanket, som udleveres af retten, justitsministeriet eller andre statslige kontorer, og dokumentere ansøgerens utilstrækkelige midler til underhold. Anmodningen indgives til det kompetente advokatsamfund under den pågældende ret eller retten for ansøgerens bopæl, såfremt straffesagen endnu ikke er blevet indledt. Så snart straffesagen er blevet indledt, er det muligt at få adgang til retshjælp på et hvilket som helst tidspunkt, forudsat at offeret møder personligt i sagen.

Ofre for forbrydelser forbundet med kønsbaseret vold er ikke forpligtede til at dokumentere deres utilstrækkelige midler for at få retshjælp.

Det samme gælder for terrorofre, der ligeledes har ret til gratis retshjælp.

Alle ofre for forbrydelser, der er statsborgere i en EU-medlemsstat og dokumenterer deres utilstrækkelige økonomiske midler, kan anmode om gratis retshjælp i Spanien.

Uafhængigt af om den pågældende har tilstrækkelige midler til at føre en retssag eller ej, har ofre for kønsbaseret vold, terrorhandling og menneskehandel efter anmodning ret til umiddelbar gratis retshjælp i forbindelse med sager forbundet hermed eller som følge heraf, hvor de har status som offer. Det samme gælder for mindreårige eller mentalt handicappede eller mentalt forstyrrede personer, der er blevet udsat for misbrug eller mishandling.

Denne ret gælder også for personer, der modtager støtte af enhver art som følge af offerets død, forudsat at disse personer ikke var indblandet i forbrydelsen. For at få tilkendt gratis retshjælp skal ansøgeren anses som offer fra anmeldelsestidspunktet eller fra indledningen af straffesagen forbundet med en af ovenstående forbrydelser. Hjælpen ydes under hele straffesagen, eller indtil domfældelsen har fundet sted ved sagens afslutning.

Retten til gratis retshjælp bortfalder, hvis der afsiges en endelig frifindelsesdom, eller i tilfælde af midlertidigt eller endeligt tiltalefrafald som følge af manglende beviser for forbrydelsen, uden at dette medfører et krav om at skulle betale omkostningerne for de tidligere tilvejebragte gratis tjenester.

I alle de sager, hvor der kan anlægges afhængigt af offerets situation, ovenstående forbrydelser, den person, der anmelder sagen, og navnlig i tilfælde af kønsbaseret vold vil offeret blive bistået af én og samme advokat, forudsat at offerets behørigt forsvar er sikret i den forbindelse.

Der tilkendes gratis retshjælp, hvis ansøgerens eller familieenhedens årlige indkomst ikke overstiger:

det dobbelte af den offentlige "multiformåls-indkomstindikator" (Indicador Público de Rentas de efectos múltiples, IPREM), som var gældende på tidspunktet for anmodningen om retshjælp i tilfælde af personer uden for familieenheder. IPREM er en indikator, der fastsættes på årsbasis, til fastlæggelse af størrelsen på visse ydelser eller grænsen for, hvornår en person har ret til visse hjælpetjenester, ydelser eller offentlige tjenester,

to en halv gange det IPREM, der er gældende på tidspunktet for anmodningen om retshjælp, i tilfælde af personer, der indgår i en hvilken som helst familieenhed bestående af mindre end fire personer,

tre gange dette IPREM for personer, der indgår i en familieenhed bestående af mindst fire personer.

Ofre, der får tilkendt gratis retshjælp, skal ikke betale for følgende:

forudgående juridisk bistand,

salær til advokat og procesfuldmægtig,

omkostninger ved offentliggørelse af meddelelser i officielle tidsskrifter,

deponering af beløb for at kunne anvende bestemte retsmidler,

udgifter til sagkyndige.

Offeret får endvidere 80 % rabat på notarudgifterne og udgifterne til ejendomsregistret og handelsregistret.

I hvilke tilfælde kan straffedomstolen afvise mit krav eller nægte at efterkomme mit krav mod gerningsmanden?

I tilfælde af **voldsforbrydelser eller forbrydelser rettet mod den seksuelle frihed** gælder der et generelt krav om, at retten skal konstatere, at der har fundet en forsætlig voldshandling eller en forbrydelse mod den seksuelle frihed sted, og at den endelige retsafgørelse i straffesagen afspejler denne konstatering.

Denne endelige retsafgørelse, der er truffet inden for rammerne af straffesagen, skal tydeligt godtgøre, at der er en forbindelse mellem forbrydelsen og skaderne eller de helbredsmæssige skader eller i givet fald dødsfaldet.

Derudover kan retsafgørelsen afslutte straffesagen ved at henlægge retssagen eller opgive påtale.

I henhold til den spanske lovgivning på straffeområdet henlægges sagen, hvis der ikke er behørigt belæg for omstændighederne bag den forbrydelse, der har ført til sagsanlægget, eller hvis den forberedende procedure viser, at der er blevet begået en forbrydelse, men at de tilgængelige beviser ikke er tilstrækkeligt overbevisende for at kunne forfølge en eller flere specifikke personer som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende.

Påtalen opgives, hvis der ikke findes nogen rationelle bevæggrunde for at indlede en retssag, hvis sagsomstændighederne ikke udgør en forbrydelse, og hvis de personer, der retsforfølges som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende, er fritaget for strafansvar.

I tilfælde af **terrorforbrydelser** gælder der et generelt krav om, at retten skal konstatere, at der i henhold til den gældende lovgivning foreligger et civilretligt ansvar for de pågældende omstændigheder og skader. Tilkendelsen af hjælp og ydelser som fastlagt i den spanske lovgivning på terrorområdet er underlagt erstatningsprincipperne i den europæiske konvention om erstatning til ofre for voldsforbrydelser.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller gøre brug af andre retsmidler/få fyldestgjort mit krav på anden vis?

Vælger undersøgelsesdommeren (retten eller lovorganet) at indstille sagen, dvs. at henlægge sagen, kan offeret indgive en appel, såfremt han/hun er mødt i sagen, og at retsforfølgelsen finder sted i privat regi.

I henhold til den spanske lovgivning på straffeområdet henlægges sagen, hvis der ikke er behørigt belæg for omstændighederne bag den forbrydelse, der har ført til sagsanlægget, eller hvis den forberedende procedure viser, at der er blevet begået en forbrydelse, men at de tilgængelige beviser ikke er tilstrækkeligt overbevisende for at kunne forfølge en eller flere specifikke personer som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende.

Påtalen opgives, hvis der ikke findes nogen rationelle bevæggrunde for at indlede en retssag, hvis sagsomstændighederne ikke udgør en forbrydelse, og hvis de personer, der retsforfølges som gerningsmænd, medvirkende eller passivt medvirkende, er fritaget for strafansvar.

I tilfælde af **voldsforbrydelser og forbrydelser rettet mod den seksuelle frihed** gælder der et generelt krav om, at straffesagen skal afsluttes med en retsafgørelse, og at denne ikke kan appelleres med henblik på at få tilkendt en af de andre typer lovbestemt erstatning. Den endelige afgørelse i straffesagen kan således appelleres og kan blive genstand for søgsmål, hvis de frister og betingelser, der er fastsat i den pågældende afgørelse, overholdes.

Hvordan får jeg i tilfælde af domstolens afgørelse om, at der skal udbetales erstatning til mig, gerningsmanden til at betale beløbet, og hvilke hjælpemidler har jeg adgang til i den henseende?

Staten udbetaler den fulde eller delvise erstatning, hvis den skyldige i forbrydelsen anses for at være delvist insolvent.

Staten indtræder automatisk i offerets rettigheder over for personen med det civile ansvar for forbrydelsen op til det fulde beløb for den midlertidige eller endelige tilkendte erstatning til offeret eller modtageren.

Staten udbetaler den fulde eller delvise erstatning, hvis den skyldige i forbrydelsen anses for at være delvist insolvent.

Staten indtræder automatisk i offerets rettigheder over for personen med det civile ansvar for forbrydelsen op til det fulde beløb for den midlertidige eller endelige tilkendte erstatning til offeret eller modtageren.

Staten kan gøre regreskrav gældende mod personen med det civile ansvar for forbrydelsen for at få tilbagebetalt den tilkendte erstatning enten fuldt eller delvist.

Dette sker i givet fald gennem proceduren for håndhævelse af forvaltningsretlige krav, blandt andet:

hvis forbrydelsen erklæres ikkeeksisterende ved en bindende retsafgørelse,

hvis offeret og modtagerne efter udbetalingen inden for tre år fra erstatningstilkendelsen har fået fuld eller delvis erstatning for den lidte skade fra anden side,

hvis erstatningen blev tilkendt på baggrund af falske eller bevidst ufuldstændige oplysninger eller på en anden svigagtig baggrund, og idet der bevidst er udeladt visse omstændigheder, der ville have ført til erstatningens afvisning eller reduktion,

hvis den i henhold til afgørelsen tilkendte erstatning er mindre end den midlertidige erstatning.

Det forudsættes i den forbindelse, at staten møder i straffesagen eller den civile retlige sag med forbehold af det civile søgsmål, der er iværksat af anklagemyndigheden.

Offeret får yderligere oplysninger om emnet hos de kompetente kontorer for bistand til ofre for forbrydelser eller i tilfælde af terrorforbrydelser hos Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional.

Kontorerne for bistand til ofre for forbrydelser er forpligtede til at give oplysninger om, hvordan ofrene kan følge forvaringsproceduren, og til at træffe de nødvendige hjælpeforanstaltninger for at gøre de lovbestemte rettigheder gældende.

Er der tale om et offer for en terrorforbrydelse, giver Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional offeret de nødvendige oplysninger om forvaringsprocedurens forløb frem til den fulde strafafsoning, navnlig i tilfælde af tilkendelsen af fordele eller løsladelsen af de dømte. Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional giver i forbindelse med behandlingen af erstatningssager endvidere ofrene oplysninger om adgangen til atter vedrørende den endelige karakter af en retsafgørelse, til dokumenter til bekræftelse af den manglende indfrielse af det civile ansvar og til andre nødvendige dokumenter vedrørende behandlingen af den lovbestemte erstatning.

Sidste opdatering: 30/08/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Hvis du er offer for skader forårsaget ved uagtsomhed, kan du gå til domstolene for at få den person, der er ansvarlig for uagtsomheden, dømt til at yde erstatning for din skade. Du vil således få skadeserstatning. Dit krav kan indgives som en civil- eller strafferetlig sag.

Civilretlige sager

Du kan gå til en civilretlig domstol, uanset om den person, der har forvoldt skaden, har begået en strafbar handling eller ej.

Hvilken domstol, der er kompetent, afhænger af kravets værdi:

– ved krav på under 10 000 EUR, er det tribunal d'instance (TI)

– ved krav på over 10 000 EUR, er det tribunal de grande instance (TGI) ([📄 Annuaire](#)).

Strafferetlige sager

Du kan kræve erstatning i straffesager, hvis den person, der har forvoldt skaden, har begået en forbrydelse. Det sker ved, at du indtræder som civil part for efterforskerne, statsadvokaten, undersøgelsesdommeren eller retten.

Du skal have lidt personskade, der er direkte forvoldt af den forbrydelse, som pådømmes.

En mindreårig kan ikke indtræde som civil part alene, så barnets forældre skal gøre det på dets vegne.

Når den civil- eller strafferetlige domstol har fastsat beløbet, har offeret en fordring på den dømte person, der bliver skyldner. Fordringen er en rettighed, som offeret kan bruge.

Hvis der er problemer med at inddrive pengene, er det muligt at henvende sig til:

retten for at få udstedt et betalingspåbud

til en foged, der kan foretage udlæg.

Garantifondens støttetjeneste for inddrivelse til ofre for forbrydelser (SARVI) kan også hjælpe dig med at inddrive den skadeserstatning, du har fået tilkendt af retten, men først når straffesagen er afsluttet.

Den er beregnet for ofre, der har lidt lettere personskade eller visse tingsskader, som ikke kan erstattes ved CIVI.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Du kan fremsætte dit krav i løbet af den undersøgelse, der ledes af den offentlige anklager (eller forundersøgelsen), herefter ved undersøgelsesdommerens undersøgelse.

Det kan ske [📄 skriftligt](#) før retsmødet (brevet skal være modtaget 24 timer før retsmødet).

Du kan også fremsætte kravet direkte under sagen i retsmødet ved retten. Kravet fremsættes mundtligt eller [📄 skriftligt](#). Det skal ske, før anklageren tager ordet for at fremsætte sit synspunkt og eventuelt foreslå en domfældelse.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Dit krav skal gøre det muligt at erstatte alle de skader, du har lidt. Der kan ydes erstatning for tre typer skade:

personskade, som er en skade på en persons helbred eller fysiske eller mentale integritet

ikke-økonomisk skade, som er en skade på den følelsesmæssige trivsel, ære eller omdømme

tingsskade, som vedrører skader på en persons ejendom og økonomiske interesser.

Din skade skal være forvoldt af et konkret forhold (en ulykke, en leveringsfejl osv.)

den person, som du kræver erstatning af, skal være ansvarlig for skaden, skaden skal være reel (uagtsomheden har forvoldt dig en uafviselig skade), direkte (skal vedrøre dig personligt) og sikker.

Du skal fastslå skaden præcist og fremlægge beviser herfor (regninger, billeder af ulykken osv.). Dit krav skal angives i tal, der er hverken et minimum eller maksimum. Retten kan ikke dømme den sagsøgte part til at betale et større beløb, end det, du har stillet krav om.

Dit krav kan fremsættes [📄 skriftligt](#) uden nogen særlige formaliteter eller mundtligt i retten.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Du skal fremlægge alle beviser for din skade (fotos, fakturaer, vidnesbyrd osv.) og for ansvaret hos den person, som du kræver erstatning fra.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Principielt er der ingen særlige omkostninger.

Når den offentlige anklager imidlertid ikke har indledt en undersøgelse, selv om offeret mener, at der er tale om en forbrydelse og ønsker erstatning, kan vedkommende under visse omstændigheder indgive en begæring med [📄 civilretlig partsstilling](#) til en undersøgelsesdommer. Dette udløser en straffesag og en civil sag, som gør det muligt at kræve erstatning af skadevolderen.

Undersøgelsesdommeren kan derefter bede sagsøger om at betale et beløb, som retten fastsætter på grundlag af vedkommendes indkomst. Det indbetalte beløb kaldes et depositum. Det skal betales inden for en af retten fastsat tidsfrist, idet begæringen ellers vil blive afvist.

Når den offentlige anklager ikke har anlagt sag mod den pågældende ved retten, kan offeret tilsvarende indgive en «stævning direkte» ved retten i første instans i straffesager og indlede en straffesag og en civil sag mod den indstævnte. Retten kan derefter fastsætte et depositum.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Der kan ydes retshjælp for at opnå, at staten helt eller delvis overtager omkostninger til advokatsalærer og retsudgifter, der er påløbet under sagen, for personer med lave indkomster. Retshjælpen bevilges uden krav til økonomiske midler for de alvorligste forbrydelser (se listen [📄 artikel 9-2 i lov nr. 91-647 af 10. juli 1991 om retshjælp](#)).

Du kan få retshjælp, hvis du er fransk statsborger eller EU-borger, selv om du ikke bor i Frankrig, og hvis du er udenlandsk statsborger og lovligt bor fast i Frankrig.

Nogle organisationer, der giver adgang til lovgivningen, såsom Maisons de la justice et du droit (MJD) eller Points d'accès au droit (PAD), yder gratis juridisk rådgivning og kan uanset din nationalitet også hjælpe dig med gennemførelsen af administrative foranstaltninger med henblik på udøvelse af en rettighed og kan hjælpe dig under sager, der ikke behandles ved domstolene.

Det samme gælder for [📄 støtteorganisationer for ofre](#), hvis støtte, bl.a. juridisk støtte, er gratis.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Retten kan afvise en indtræden som civil part, hvis kravet ikke opfylder betingelserne, bl.a. hvis den finder, at personen ikke er berørt af den forbrydelse, som pådømmes. Den kan træffe afgørelse samtidig i straffesagen (skyld, fængselsstraf og/eller bøde) og den civilretlige sag (erstatning). Retten kan også træffe afgørelse om det civile søgsmål på et senere tidspunkt, hvis den skønner, at den ikke har alle oplysningerne.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Hvis du ikke er tilfreds med rettens afgørelse, kan du anmode om en ny prøvelse ved den appelret, som retten hører under.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Når den civil- eller strafferetlige domstol har fastsat beløbet, har offeret en fordring på den dømte person, der bliver skyldner. Fordringen er en rettighed, som offeret kan bruge.

Hvis der er problemer med at inddrive pengene, er det muligt at henvende sig til:

retten for at få udstedt et betalingspåbud

en foged, der kan foretage udlæg.

Garantifondens støttetjeneste for inddrivelse for ofre for forbrydelser (SARVI) kan også hjælpe dig med at inddrive den skadeserstatning (og sagsomkostninger), som retten har tilkendt dig, men først når straffesagen er afsluttet. Denne tjeneste udbetaler et beløb til offeret (hvis størrelse afhænger af den afsagte dom) og tager sig af at inddrive de skyldige beløb hos den dømte person. SARVI er en gratis og fortrolig tjeneste.

Den er beregnet for ofre, der har lidt lettere personskade eller visse tingsskader, som ikke kan erstattes ved CIVI.

For at kunne få bistand af SARVI:

skal du være en privatperson, der har opnået en afgørelse fra en straffedomstol, hvorefter du har fået tilkendt skadeserstatning og eventuelt hel eller delvis refusion af sagsomkostningerne

må du ikke været berettiget til erstatning gennem CIVI

har den dømte person ikke betalt de skyldige beløb senest to måneder efter den endelige domfældelse.

Det kan du få:

Hvis dit krav er under eller lig med 1 000 EUR: hele beløbet.

Hvis dit krav er over 1 000 EUR:

30% af summen, dog mindst 1 000 EUR og højst 3 000 EUR

bistand til inddrivelsen, dvs. at SARVI påtager sig at inddrive det skyldige beløb fra den dømte person i dit sted. Du vil blive underrettet hvert kvartal om resultatet af de foranstaltninger, der er iværksat på dine vegne. Denne procedure udelukker derfor, at du selv skal henvende dig til en foged. SARVI gør brug af alle de retsmidler, loven stiller til deres rådighed. Tjenestens indsats er dog begrænset af den dømtes tilbagebetalingsevne, idet den pålægger denne en sanktion.

Den del, der betales af SARVI, afregnes inden for en frist på to måneder efter modtagelsen af de fuldstændige sagsakter.

Hvilke frister gælder der for fremsættelsen af mit krav?

Du skal fremsætte dit krav senest et år efter, at den endelige dom er afsagt.

Hvis CIVI giver afslag på dit erstatningskrav, har du et år fra meddelelsen om afslaget til at kontakte SARVI.

Der findes en [☞ formular til ansøgning om inddrivelse](#). Advokatbistand er ikke påkrævet.

Listen over de bilag, der skal vedlægges din ansøgning, er angivet på formularen, der skal sendes til:

Fonds de garantie – Sarvi

TSA 10316

94689 VINCENNES CEDEX

Yderligere oplysninger kan fås på: [☞ https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/](https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/)

SARVI kan afvise eller nægte at træffe afgørelse om dit krav om inddrivelse mod den dømte part, hvis du ikke opfylder de nødvendige betingelser.

Sidste opdatering: 05/11/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemingsmanden - Kroatien

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

En anmeldelse med civilretlig partsstilling om et erstatningskrav i forbindelse med en straffesag behandles på begæring af den forurettede part under straffesagen, hvis dette ikke forsinker proceduren betydeligt. (Artikel 153, stk. 1, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Anmeldelsen med civilretlig partsstilling kan indgives af den forurettede part. (Artikel 154, stk. 1, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Anmeldelsen med civilretlig partsstilling i forbindelse med en straffesag indgives til den myndighed, hvor der er rejst tiltale, eller til den ret, som behandler sagen. (Artikel 155, stk. 1, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

En anmeldelse med civilretlig partsstilling kan indgives indtil datoen for bevisførelse ved retten i første instans. (Artikel 155, stk. 2, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

En anmeldelse med civilretlig partsstilling kan vedrøre et krav, der er fremsat under sagen. (Artikel 153, stk. 2, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ingen specifik formular til dette.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Den person, der er beføjet til at fremsætte kravet, skal anføre kravet og fremlægge beviser. (Artikel 155, stk. 3, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku)) Typen og omfanget af beviser er ikke fastsat ved lov.

Er retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Der skal ikke betales retsgebyrer eller andre udgifter i forbindelse med indgivelsen af en anmeldelse med civilretlig partsstilling.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Ofre for forbrydelser med en strafferamme på mindst fem års fængsel, som er blevet alvorligt påvirket af forbrydelsen, har, når de indgiver en anmeldelse med civilretlig partsstilling, ret til en bistandsadvokat, der betales af statsbudgettet. (Artikel 43, stk. 2, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Denne ret er ikke begrænset af den forurettede parts permanente bopæl.

I hvilke tilfælde vil kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

En dom, hvor den tiltalte dømmes skyldig, kan imødekomme den forurettede parts anmeldelse med civilretlig partsstilling, eller den kan delvist imødekomme anmeldelsen og pålægge den forurettede part at anlægge et separat søgsmål. Hvis oplysningerne fra straffesagen ikke udgør et pålideligt grundlag for fuld eller delvis domfældelse, skal retten pålægge den forurettede part at anlægge et separat søgsmål.

Hvis retten frikender den tiltalte, eller hvis anklagen afvises, eller straffesagen udsættes ved afgørelse, pålægges den forurettede part at anlægge et separat civilretligt søgsmål. Hvis retten erklærer sig inkompetent, pålægges den forurettede part at anlægge et separat civilretligt søgsmål i forbindelse med indledningen eller fortsættelsen af straffesagen ved den kompetente ret. (Artikel 158, stk. 2 og 3, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

En forurettet part kan klage over en dom for så vidt angår rettens afgørelse om sagsomkostningerne og afgørelsen om anmeldelsen med civilretlig partsstilling. Hvis statsanklageren har overtaget retsforfølgelsen fra den forurettede part som civil anklager, kan sidstnævnte appellere enhver del af afgørelsen, der kan påklages. (Artikel 464, stk. 4, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

På begæring af den beføjede person kan der træffes afgørelse om foreløbige retsmidler for at sikre det civilretlige krav under den straffesag, der er anlagt som følge af en forbrydelse.

En sådan afgørelse træffes af undersøgelsesdommeren. Efter tiltalen træffer anklagekammeret en afgørelse, og den ret, der behandler sagen, leder drøftelserne. En klage over den foreløbige foranstaltning udsætter ikke dens fuldbyrdelse. (Artikel 160, i strafferetsplejeloven (Zakon o kaznenom postupku))
Sidste opdatering: 02/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Italien

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller anden godtgørelse fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Skadevolderen er forpligtet til at betale offeret skadeserstatning. I henhold til artikel 185 i straffeloven giver enhver forbrydelse offeret ret til at anlægge et civilt søgsmål om genoprettelse af en tidligere tilstand. Enhver forbrydelse, der forvolder materiel eller immateriel skade, gør skadevolderen og dem, der ifølge civilretten er ansvarlige for dennes handlinger, erstatningspligtige. Skade som følge af en forbrydelse er en af de hypoteser, hvor man ligeledes kan få erstatning for immateriel skade (artikel 20159 i den civile lovbog).

Offeret kan vælge mellem to forskellige klageveje for at opnå skadeserstatning.

Den pågældende kan anlægge et civilt søgsmål i straffesagen. I dette tilfælde er det den strafferetlige domstol, der ved straffesagens afslutning vurderer skaden eller afsiger dom om retten til erstatning, hvorefter den henviser parterne til den civile domstol med henblik på beregning af erstatningsbeløbet. I henhold til artikel 74 i strafferetsplejeloven kan den person, der har lidt skade som følge af forbrydelsen, eller dennes efterkommere anlægge et civilt søgsmål til genoprettelse af en tidligere tilstand og erstatning for den lidt skade, jf. artikel 185 i straffeloven, mod mistænkte og dennes civilretligt ansvarlige inden for rammerne af straffesagen.

Offeret kan også anlægge et civilt søgsmål direkte ved at indgive erstatningskravet til retten for civile sager.

Forholdet mellem et civilt søgsmål og en straffesag reguleres i henhold til artikel 75 i strafferetsplejeloven. Et civilt søgsmål anlagt ved en civil domstol kan henvises til en strafferetlig domstol, så længe den civile domstol ikke har truffet nogen afgørelse om sagens realitet (gælder også, selv om den endnu ikke har fået retskraft). En sådan henvisning betyder, at sagen ophæves. Den strafferetlige domstol træffer ligeledes afgørelse om omkostningerne i den civile sag. Den civile sag fortsætter ved den civile domstol, hvis ikke den er blevet henvist til den strafferetlige domstol, eller hvis den blev anlagt på et tidspunkt, hvor det ikke længere var tilladt at træde ind i sagen som civil part. Hvis søgsmålet anlægges ved den civile domstol, efter at personen er trådt ind i straffesagen som civil part, eller efter at straffesagen er blevet pådømt i første instans, suspenderes den civile sag, indtil den endelige straffedom foreligger, dog med de ved lov fastsatte undtagelser.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Det er muligt at træde ind i sagen som civil part på det indledende retsmøde eller på et senere tidspunkt, så længe foranstaltningerne i artikel 484 i strafferetsplejeloven ikke er afsluttet (indledende foranstaltninger inden retsforhandlingerne). Denne frist skal overholdes, da muligheden ellers forpasses. Hvis den civile part træder ind i sagen efter udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 468, stk. 1, i strafferetsplejeloven (indkaldelse af vidner, sagkyndige og rådgivere), kan den civile part ikke længere fremlægge lister over vidner, sagkyndige eller rådgivere. Når offeret er trådt ind i sagen som civil part, er den pågældende part i straffesagen i alle instanser, medmindre han eller hun bliver udelukket eller frivilligt udtræder af sagen. Det civile søgsmål, som anlægges under straffesagen, kan bortfalde i to tilfælde: 1) krav om udelukkelse af den civile part fremsat af den offentlige anklager, mistænkte eller dennes civilretligt ansvarlige (artikel 80 i strafferetsplejeloven) eller automatisk udelukkelse ved kendelse afsagt af dommeren, inden forhandlingerne i første instans indledes (artikel 81 i strafferetsplejeloven) og 2) udtrykkelig tilbagetrækning af offerets indtræden i sagen som civil part, som kan ske i alle instanser og i alle faser af retssagen, ved en mundtlig eller skriftlig erklæring fra parten eller dennes særlige repræsentant; stiltiende tilbagetrækning, som kan udledes af partens undladelse af at fremsætte skriftlige indlæg eller anlæggelse af et søgsmål ved den civile domstol (artikel 82 i strafferetsplejeloven).

Hvad kan jeg kræve i erstatning, og i hvilken form skal kravet indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, tabt fortjeneste og tabte renter)?

Indtræden i sagen som civil part kan vedrøre ethvert krav om erstatning for den materielle eller immaterielle skade, der er lidt, udgifter til lægebehandling, udgifter til retshjælp eller teknisk sagkyndige og alle andre afholdte og dokumenterede udgifter, som kan henføres til den begåede forbrydelse.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ikke nogen officiel formular i den italienske strafferetspleje, men følgende betingelser skal være opfyldt:

Den civile part skal have påtalekompetence. Erklæringen om indtræden som civil part skal indgives til justitskontoret ved den pågældende ret eller fremlægges på retsmødet, og den skal indeholde følgende: a) den fysiske persons identitet eller navnet på den forening eller enhed, der træder ind i sagen som civil part, samt navnet på dennes repræsentant, b) identiteten på den mistænkte, som det civile søgsmål anlægges mod, eller andre personlige oplysninger, der gør det muligt at identificere denne, c) fornavn og efternavn på forsvareren og fuldmagtens ordlyd, d) angivelse af begrundelsen for kravet og e) forsvarerens underskrift. Hvis ikke erklæringen fremlægges på et retsmøde, skal den civile part forkynde det for de øvrige parter i sagen, og den får retsvirkning for hver enkelt af disse parter fra forkyndelsesdatoen. Hvis ikke fuldmagten er indsat nederst på siden eller i erklæringens margen, og hvis den er udfærdiget i et af de øvrige formater, der er omhandlet i artikel 100, stk. 1 og 2, i strafferetsplejeloven, skal den indgives til justitskontoret eller fremlægges på retsmødet samtidig med erklæringen om indtræden som civil part i sagen.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

I en straffesag er det civile søgsmål "sekundært" i forhold til skyldsspørgsmålet. Det er anklagemyndigheden, der skal bevise, at mistænkte er skyldig. Den civile part kan dog bidrage til bevisoptagelsen og føre bevis for den lidt skade, skadens omfang osv. Bevisbyrden er imidlertid lagt fast i den civile sag, hvor skadelidte skal påvise – herunder ved formodninger – omfanget af den lidt skade (f.eks. ved lægeerklæringer).

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Gratis retshjælp ydes til personer, hvis indtægt ikke overstiger en bestemt årlig grænse. Den ydes til italienske og udenlandske statsborgere, når sagen behandles i Italien. Spørgsmålet er omfattet af præsidentens bekendtgørelse nr. 115 fra 2002.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Under straffesagen bliver det civile søgsmål ikke antaget, hvis mistænkte frifindes. Derudover kan en indtræden som civil part ikke antages, hvis erklæringen herom fremsættes på det retsmøde, der er berammet efter en anmodning om strafanvendelse fremsat under forundersøgelsen. Den kan endvidere ikke antages, hvis retsmødet er berammet med henblik på strafanvendelse i forbindelse med en indsigelse mod en kendelse om dom uden domsforhandling. I andre tilfælde, såsom straffesager vedrørende mindreårige, er det udtrykkeligt fastsat ved lov, at det ikke er muligt at træde ind i sagen som civil part.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Efter forhandlingen og domsafsigelsen i første instans eller i appelretten kan den civile part, hvis ikke den endelige afgørelse synes at tilgodese offerets interesser, gennem sin forsvarer appellere den ugunstige afgørelse inden for rammerne af de klagepunkter (dvs. de foranstaltninger), der vedrører det civile erstatningskrav. Afgørelsen om eventuelt at ændre førsteinstansdomstolens dom for så vidt angår de civile aspekter (dvs. skadeserstatningen) ophæver de negative virkninger af den del af dommen, der vedrører erstatningsspørgsmålet, men har ikke nogen betydning for fastlæggelsen af mistænktets strafansvar (hvis han blev erklæret uskyldig ud fra et strafferetligt synspunkt, bliver han ved med at være det, også efter ændringen til fordel for den civile part). Den strafferetlige domstols afgørelse forbliver derfor – med hensyn til mistænktets strafansvar – uændret, hvis kun den civile part appellerer frifindelsesdommen. Der kan således forekomme konkrete og objektive uoverensstemmelser mellem førsteinstansdomstolens dom, ved hvilken mistænkte frifindes rent strafferetligt, og dommen i appelsagen efter den civile parts appel, der fastslår omstændighederne omkring forbrydelsen som udgangspunkt for afgørelsen om skadeserstatning. Der er, som man kan se, tale om et meget følsomt og teknisk emne.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

En dom om genoprettelse af en tidligere tilstand og skadeserstatning erklæres foreløbigt eksigibel på begæring af den civile part, når der foreligger en legitim begrundelse herfor. Til gengæld er en dom om betaling af et forskud altid umiddelbart eksigibel. Når afgørelsen er eksigibel, kan parten iværksætte tvangsfuldbyrdelse efter reglerne i den civile retspleje.

Sidste opdatering: 12/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Cypern

Hvordan kan jeg gøre erstatningskrav eller andre retsmidler gældende mod en gemningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

Det hører under straffedomstolens generelle kompetence at tilkende ofre begrænset erstatning i forbindelse med straffesager, forudsat at den tiltalte kendes skyldig. Denne kompetence er dog sjældent blevet anvendt, og slet ikke i de seneste årtier.

Ethvert offer har dog i sådanne sager ret til at søge erstatning ved at anlægge et civil søgsmål mod gemningsmanden.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

Erstatningskravet fremsættes efter, at straffesagen er afsluttet i form af et civil søgsmål. Det bør bemærkes, at dette er uafhængigt af og adskilt fra straffesagen.

Hvad kan jeg kræve, og hvordan skal jeg fremsætte mit krav (skal jeg angive et samlet beløb og/eller angive de individuelle tab, tabt fortjeneste og renter)?

Du kan fremsætte erstatningskrav for ethvert tab eller enhver skade, der er lidt, ved at redegøre for de individuelle skadetyper såsom fysiske skader, svie og smerte, indtægtstab og lovpligtige renter.

Findes der en særlig formular til brug ved sådanne krav?

Ja, en stævning. Denne formular indgives til sekretariatet for domstolens justitskontor. Den kan enten indeholde hele sagsøgers krav eller en kort beskrivelse af kravet, som derefter følges op af en mere omfattende rapport vedrørende erstatningskravet.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Den dokumentation, der er skal fremlægges til støtte for dit krav, skal bevise den skade, som er lidt.

Er der retsgebyrer eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

Ja, der er gebyrer og omkostninger forbundet med indgivelsen af et erstatningskrav afhængigt af størrelsen heraf.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Du kan få retshjælp i hvilken som helst fase af sagen, forudsat at du er berettiget dertil, dvs. hvis du opfylder de ved lov fastsatte kriterier. I civile søgsmål forbindes retshjælp med menneskerettighedskrænkelser i henhold til de konventioner, der er fastsat ved lov. Retshjælp omfatter gratis rådgivning, hjælp og advokatbistand, og dette gælder også for personer med bopæl i et andet land.

I hvilke tilfælde kan straffedomstolen afvise mit krav eller nægte at efterkomme mit krav mod gemningsmanden?

Ikke relevant - se ovenfor.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller gøre brug af andre retsmidler/få fyldestgjort mit krav på anden vis?

Ikke relevant - se ovenfor.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan kan jeg da sikre, at dommen fuldbyrdes over for gemningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få i denne forbindelse?

Med henblik på at sikre, at afgørelsen om erstatning fuldbyrdes, forkyndes den for den tiltalte (gerningsmanden), som skal efterkomme den. I tilfælde af manglende overholdelse af afgørelsen kan sagsøger (ofret) indlede en fuldbyrdelsessag for at tilpligte den tiltalte til at efterleve afgørelsen.

Sidste opdatering: 23/07/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Letland

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Du har ret til at få oplysninger om indgivelse af erstatningsansøgningen og om opnåelse af erstatning, herunder erstatning fra staten, hos den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), og til at fremsætte dit krav om skadeserstatning under straffesagen.

Du kan fremsætte et krav om skadeserstatning i den hvilken som helst fase af straffesagen frem til det øjeblik, hvor retten i første instans indleder den strafferetlige efterforskning. Ansøgningen kan indgives skriftligt eller mundtligt. Hvis ansøgningen indgives mundtligt, registrerer den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), ansøgningen i en protokol.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Du kan fremsætte kravet om skadeserstatning i en hvilken som helst fase af straffesagen frem til det øjeblik, hvor retten i første instans indleder den strafferetlige efterforskning. Det forhold, at den strafferetligt ansvarlige person ikke er blevet fundet, forhindrer dig ikke i at søge erstatning. Offeret har ret til at trække sin erstatningsansøgning tilbage i en hvilken som helst fase af straffesagen frem til det øjeblik, hvor retten er klar til at afsige dom i sagen.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Du har ret til at få oplysninger om betingelserne for indgivelse af en erstatningsansøgning hos de myndigheder, der behandler straffesagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen).

Ansøgningen kan indgives skriftligt eller mundtligt. Hvis ansøgningen indgives mundtligt, registrerer den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), ansøgningen i en protokol.

Du skal i din ansøgning begrunde det krævede erstatningsbeløb for materiel skade, mens det for så vidt angår erstatning for immateriel skade og fysisk skade er tilstrækkeligt at angive beløbet. Du kan i din ansøgning angive en konto hos et betalingsorgan, som skadeserstatningen kan indbetales på.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Ansøgningen kan indgives skriftligt eller mundtligt. Hvis ansøgningen indgives mundtligt, registrerer den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), ansøgningen i en protokol.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Du skal i din ansøgning begrunde det krævede erstatningsbeløb for materiel skade, mens det for så vidt angår erstatning for immateriel skade og fysisk skade er tilstrækkeligt at angive beløbet.

Retten vurderer din ansøgning og fastsætter erstatningsbeløbet under hensyntagen til omfanget af den materielle skade, forbrydelsens sværhedsgrad og den måde, den blev begået på, den fysiske skade og de varige mén, som offeret er blevet påført, den tabte arbejdsevne, den immaterielle skades sværhedsgrad og offentlige karakter og de psykiske traumer.

Retten fastsætter erstatningsbeløbet for den direkte skade efter de værdier, der blev anvendt til at bestemme sigtelsens omfang.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Du skal ikke betale noget for at fremsætte dit krav under straffesagen.

Hvis du mener, at erstatningen ikke har dækket hele det lidte tab, har du ret til at kræve erstatning i overensstemmelse med bestemmelserne i den [civile retsplejelov](#) (*Civilprocesa likums*). Ved fastsættelse af erstatningens størrelse bør du tage hensyn til det erstatningsbeløb, du blev tilkendt under straffesagen. Ved indgivelse af erstatningsansøgningen til de civile domstole er offeret fritaget for at betale stempelafgift.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Hvis der er problemer med at sikre beskyttelsen af en mindreårigs rettigheder eller interesser, hvis den mindreårige af en hvilken som helst grund ikke er sikret, eller hvis den mindreåriges repræsentant indgiver en begrundet ansøgning herom, træffer den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), afgørelse om, at der skal indkaldes en advokat til at repræsentere offeret. Hvis det er umuligt at sikre beskyttelsen af en persons rettigheder og interesser på nogen anden måde under straffesagen, vedtager den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), undtagelsesvis en afgørelse om, at der skal indkaldes en advokat til at repræsentere en mindrebemidlet eller dårligt stillet person. Den myndighed, der behandler sagen (politiet, anklagemyndigheden, domstolen), indkalder ligeledes en advokat i sager, hvor offeret ikke kan repræsenteres af en af sine pårørende. I disse tilfælde afholdes advokatens salær for den retshjælp, han yder på statens vegne under en straffesag, af retshjælpstjenesten (*Juridiskās palīdzības administrācija*).

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Hvis retten frifinder tiltalte, henlægger den dit krav om erstatning for den skade, forbrydelsen har forvoldt. Henlæggelsen af dit krav forhindrer dig ikke i at indgive en ansøgning om skadeserstatning efter bestemmelserne i den [civile retsplejelov](#).

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Henlæggelsen af dit krav forhindrer dig ikke i at indgive en ansøgning om skadeserstatning efter bestemmelserne i den [civile retsplejelov](#).

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Retsafgørelser om inddrivelse af forfaldne beløb, som ofre er blevet tilkendt i skadeserstatning, fuldbyrdes af edsvorne fogeder, der indleder fuldbyrdelsen efter skriftlig anmodning fra fordringshaveren.

Til fuldbyrdelse af den del af retsafgørelsen, der vedrører inddrivelse af forfaldne beløb, som ofre er blevet tilkendt i skadeserstatning, udsteder retten på offerets foranledning et tvangsfuldbyrdesgrundlag.

Fordringshavere er fritaget for de gebyrer, der er forbundet med den edsvorne fogeds fuldbyrdelse af afgørelsen, hvis deres anmodning vedrører personskade med lemlæstelse, andre helbredsskader eller en persons død til følge.

Den edsvorne foged iværksætter af egen drift de nødvendige foranstaltninger og bruger de tilsigtede midler og metoder, som sikrer en hurtig og korrekt fuldbyrdelse af retsafgørelsen. Den edsvorne foged oplyser om de rettigheder og forpligtelser, der skal overholdes, for at sikre parternes formelle rettigheder i god tro.

Sidste opdatering: 20/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Litauen

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Man kan søge om erstatning for skader forårsaget af en kriminel handling ved at indgive et civilt krav i straffesager. Et civilt krav kan indgives forud for retssagen ved at indgive det til den person, der er ansvarlig for efterforskningen, eller til anklageren, og når sagen behandles ved at indgive det til retten. Når der ikke blev fremsat et civilt krav, eller hvis det ikke blev behandlet under straffesagen, kan man indgive et civilt krav i civile retlige sager.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Et civilt krav kan fremsættes når som helst i løbet af straffesagen frem til rettens vurdering af bevismaterialet.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en eventuel tabt fortjeneste og eventuelle tabte renter)?

Ved at fremsætte et civilt krav kan man kræve erstatning for materiel eller immateriel skade som følge af lovovertrædelsen begået af mistænkte eller tiltalte. Det civile krav skal angive de nøjagtige beløb for fordringen og de tilgrundliggende omstændigheder.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ingen særlige formularer for civilretlige krav. Kun de generelle krav til dokumenter, der indgives til retten, er gældende.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Der skal fremlægges skriftlige, materielle eller andre beviser for skadens størrelsen.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Et civilt krav, der indbringes for en domstol for at opnå erstatning for materiel eller immateriel skade som følge af en lovovertrædelse, er fritaget for stempelafgift.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Ja, statsborgere i Republikken Litauen og i andre EU-medlemsstater samt andre fysiske personer med lovligt ophold i Republikken Litauen har ret til at modtage sekundær retshjælp til erstatning for skade forårsaget af kriminalitet. Afgørelser om bevilling af retshjælp træffes af den statsgaranterede retshjælp.

I hvilke tilfælde kan kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Et civilt krav afvises, hvis der ikke foreligger bevis for, at den tiltalte har deltaget i en kriminel handling.

Et civilt krav behandles ikke, hvis den tiltalte frifindes, fordi der ikke er begået nogen handling, der bærer de elementer, der kendetegner en kriminel handling eller mindre forseelse, eller hvis sagsøgeren eller dennes repræsentant ikke deltager i retsmødet. I sådanne sager har sagsøger ret til at anlægge et civilt søgsmål.

I exceptionelle sager, hvor det ikke er muligt præcist at fastslå det beløb, der skal betales på grund af behovet for yderligere materiale, kan retten anerkende den civile parts ret til at få sit krav opfyldt, når den afsiger sin dom og overlade bestemmelsen af beløbet til en civilretlig behandling.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Ja, man kan anke en retsafgørelse til en appelret i overensstemmelse med proceduren i strafferetsplejeloven.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Når dommen om tildeling af erstatning bliver endelig, har man ret til en fuldbyrdelsesordre, som kan indgives til fogeden, der vil sikre inddrivelsen af beløbet. Hvis alle betingelser er opfyldt, kan der også ydes statsgaranteret sekundær retshjælp under håndhævelsessagen.

Sidste opdatering: 15/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Luxembourg

Hvordan kræver jeg skadeserstatning af gerningsmanden eller anlægger jeg sag/får fyldestgjort mit krav eller gør brug af andre retsmidler/får jeg fyldestgjort mit krav på anden vis inden for rammene af en retssag (straffesag), og hvem skal jeg fremsætte dette krav til?

Der findes forskellige måder, hvorpå du kan kræve skadeserstatning af gerningsmanden.

For at få straffedomstolen til at træffe afgørelse i en erstatningssag skal offeret indtræde som civil part i straffesagen og kræve en retfærdig erstatning af gerningsmanden, når denne er kendt skyldig. Offeret er ikke forpligtet til at møde for retten. Offeret kan lade sig repræsentere af en advokat og fremsætte sine krav på skrift forud for retsmødet.

Derudover har ofre for visse lovovertrædelser i henhold til loven af 12. marts 1984 om erstatning til visse ofre for personskade som følge af en lovovertrædelse som ændret ret til at få udbetalt erstatning af staten. Dette er en vigtig foranstaltning til støtte for ofre i de tilfælde, hvor gerningsmanden ikke er blevet identificeret, gerningsmanden er blevet identificeret, men er umulig at finde frem til, gerningsmanden er insolvent. Offeret kræver erstatning af staten ved at fremsætte et erstatningskrav til justitsministeriet, som træffer en afgørelse inden for seks måneder.

Staten skal kun udbetale erstatning, hvis offeret ikke har mulighed for at opnå en reel og tilstrækkelig erstatning (*f.eks. fra gerningsmanden, den sociale sikringsordning eller en personlig forsikring*).

Får offeret udbetalt erstatning af staten, kan han/hun yderligere indtræde som civil part og kræve yderligere beløb udbetalt af gerningsmanden, såfremt han/hun vurderer, at statens erstatning er utilstrækkelig. I dette tilfælde skal offeret informere retten om, at der henholdsvis er fremsat et erstatningskrav til staten, og at der er modtaget en sådan erstatning fra staten.

På hvilket tidspunkt i straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

Offeret har ret til at indtræde som civil part ved at sende et brev til undersøgelsesdommeren, hvori han/hun informerer om indtrædelsen som civil part for at kræve erstatning for den skade, han/hun erklærer at have lidt. Dette krav kan blive fremsat på et hvilket som helst tidspunkt i straffesagen. Offeret kan ligeledes indtræde som civil part under det strafferetlige retsmøde.

Der gøres opmærksom på, at offeret ikke længere kan blive afhørt som vidne i sagen, såfremt han/hun er indtrådt som civil part forud for retsmødet.

Er offeret ikke indtrådt som civil part, og har offeret ikke fremlagt krav, vil han/hun ikke automatisk få tildelt erstatning af retten.

Vælger offeret ikke at indtræde som civil part under det strafferetlige retsmøde, mister han/hun dog ikke sin ret til erstatning som følge heraf. Offeret kan til hver en tid anlægge sag mod gerningsmanden ved de civile domstole inden for den frist, der er anført i de gældende civile bestemmelser, idet det er dokumenteret, at de pågældende omstændigheder udløser et erstatningsansvar.

Der kan blive taget stilling til erstatningskravet som indsendt til justitsministeriet, før der træffes afgørelse om, hvorvidt der skal rejses tiltale. Kravet skal endvidere fremsættes, senest to år efter at lovovertrædelsen fandt sted. Hvis gerningsmanden bliver retsfulgt, og offeret er indtrådt som civil part, forlænges fristen for fremsættelsen af et sådant krav, og den udløber først to år efter datoen for den endelige dom i straffesagen. Hvis offeret ikke gør sine rettigheder gældende over for straffedomstolen, og afgørelsen er blevet retskraftig, kan offeret anlægge sag ved de civile domstole, som træffer en afgørelse om de civilretlige interesser. I dette tilfælde forlænges fristen med to år fra den retskraftige retsafgørelse om de civilretlige interesser. Er der tale om et mindreårigt offer, løber fristen tidligst fra den dag, hvor offeret har nået myndighedsalderen, såfremt forbrydelsen kan straffes med fængsel eller er behandlet i straffelovens artikel 372, 373, 375 (*seksuelt overgreb og voldtægt*), 382-1 og 382-2 (*menneskehandel*), 400, 401a, 402, 403 eller 405 (*forsættigt manddrab, dog ikke mord, og forsættelig legemsbeskadigelse*).

Hvad kan jeg kræve, og hvordan skal jeg fremsætte mit krav (angivelse af et samlet beløb og/eller anførelse af de enkelte skader, indkomstab og tabte renter)?

Offeret skal i forbindelse med en straffesag indgive sin anmodning med de præcise krav, enten skriftligt eller mundtligt under retsmødet. Der er dog også mulighed for at fremsætte kravene skriftligt forud for retsmødet. Under alle omstændigheder skal offeret dokumentere den materielle skade, han/hun har lidt (lægeattester, kvitteringer osv.). Under retsmødet afhører retten i praksis som det første vidnerne og den tiltalte, inden indtrædelsen som civil part finder sted. På dette tidspunkt erklærer offeret – eller advokaten på offerets vegne og i dennes sted – at være civil part og fremlægger dokumentet med de præcise krav for retten, anklagemyndigheden og sagens parter. Offeret er ikke forpligtet til at møde for retten og kan lade sig repræsentere af sin advokat.

Kravet kan udfærdiges på papir og anfører de forskellige skader, offeret har lidt (materiel/økonomisk og/eller immateriel skade) samt de præcise beløb. Er skaden ikke kvantificerbar, eller er beløbet stadig ukendt, angives, at beløbet er "pm" (pro memoria).

I de fleste tilfælde træffer den domstol, som står for at dømme gerningsmanden, en afgørelse om erstatningsbeløbs størrelse, som skal udbetales til offeret som erstatning for skaden, såfremt domstolen har kendt den tiltalte eller anklagede skyldig.

Offeret kan få følgende tab og udgifter erstattet:

materielle skader (ikke psykologiske):

lægeudgifter forbundet med skaden (medicinsk behandling – på hospitaler og skadestuer, genoptræning)

behov eller yderligere udgifter som følge af skaden (dvs. pleje og bistand, midlertidig og permanent behandling, fysioterapeutiske forløb, særlig indretning af boligen, særlige hjælpemidler osv.)

uoprettelige skader (eksempelvis invaliditet og andre permanente handicap)

indkomsttab under og efter den medicinske behandling (herunder indkomsttab og tab af mulighed for at tjene til livets ophold eller reduceret godtgørelse osv.)

tab af arbejdsmæssige muligheder

udgifter til retslige procedurer forbundet med den hændelse, der har medført skaden, herunder sagsomkostninger og andet

erstatning for beskadigede eller stjålne personlige ejendele

psykologisk (moralsk) skade:

offerets svie og smerte

varige men (når offeret ikke længere kan føre samme liv som før forbrydelsen)

æstetisk skade (ar, tab af lemmer eller andet)

seksuelle men.

Retten kan beslutte, at der skal foretages en sagkyndig vurdering af den præcise beløbsstørrelse på de lidt skader. Dette skal ske på et lovformeligt grundlag, navnlig i tilfælde af omfattende fysiske skader.

I dette tilfælde kan retten træffe afgørelse om at udbetale et forskud.

Efter den sagkyndiges vurdering vil der blive truffet en afgørelse om de civile retlige interesser og om erstatningsbeløbet.

Det maksimale erstatningsbeløb, som justitsministeriet kan yde, kan ikke overstige et maksimumsbeløb, der hvert år fastsættes ved bekendtgørelse i Luxembourg. Maksimumsbeløbet for 2017 var 63 000 EUR. Ministeriet kan endvidere udbetale et forskud.

Skal der udfyldes en specifik blanket i den forbindelse?

Der findes ikke en specifik blanket til brug i Storhertugdømmet Luxembourg i forbindelse med erstatningskrav.

Kravene udfærdiges på papir.

Kræves der erstatning af justitsministeriet, skal kravet formuleres på fransk, tysk eller luxembourgsk og være påført dato og sted for samt en nøjagtig beskrivelse af forbrydelsen.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

Fremsættes kravet til de kompetente domstole, skal indtrædelsen som civil part og skaden dokumenteres (se nedenstående for konkrete eksempler).

Fremsættes erstatningskravet til justitsministeriet, skal brevet til støtte for kravet være vedlagt dokumentation vedrørende forbrydelsen og den skade, offeret har lidt.

Ikke-udtømmende liste:

kopi af den officielle anmeldelse eller bevis for indtrædelsen som civil part

kopi af den strafferetlige og civile retlige (i tilfælde af en indtrædelse som civil part) afgørelse

retsafgørelse vedrørende de civile retlige interesser (eksempelvis efter en sagkyndig vurdering)

dokumentation for skaden: lægeattester, der beskriver den lidt skade, varigheden af uarbejdsdygtigheden og eventuelt permanente men og handicap

dokumentation for lægeudgifter forbundet med skaden (medicinsk behandling – på hospitaler og skadestuer osv.)

dokumentation for medlemskabet af en sygesikringsordning

dokumentation for det udbetalte beløb fra sygesikringen

kopi af forsikringsaftalen

dokumentation for det udbetalte beløb fra forsikringsselskabet

dokumentation for indkomsttab under og efter den medicinske behandling.

Er mit krav forbundet med sagsomkostninger eller andre udgifter?

I forbindelse med en straffesag afholder den enkelte part – uagtet sagens udfald – sine egne advokatudgifter. En part har dog mulighed for at få retshjælp, hvis dette er nødvendigt. I dette tilfælde afholder staten alle udgifter.

Offeret kan endvidere kræve erstatning for procesudgifter. Udgifterne forbundet med den sagkyndige vurdering afholdes som udgangspunkt af den tiltalte /anklagede.

Er erstatningskravet blevet fremsat til justitsministeriet, vil kravet ikke være forbundet med sagsomkostninger.

Kan jeg få retshjælp forud for og/eller under retssagen? Har jeg adgang til retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Et offer har adgang til retshjælp forud for og/eller under retssagen under de betingelser, der er fastsat i den luxembourgiske lovgivning, når han/hun har udfyldt den nationale blanket, som kan downloades på det luxembourgiske advokatforbunds side: <https://www.barreau.lu/le-barreau/assistance-judiciaire/formulaire-d-assistance-judiciaire>. Blanketten skal ledsages af dokumentation for, at han/hun ikke har tilstrækkelige økonomiske midler til at betale for sit forsvar. Ansøgningen indsendes til advokatformanden i den retskreds, hvor ansøgeren er bosiddende. Formanden træffer herefter en afgørelse om, hvorvidt der skal bevilges retshjælp.

Alle har adgang til juridisk information og rådgivning. "Service d'Accueil et d'Information juridique" (tjenesten for juridisk rådgivning og information) giver gratis information på det juridiske område: <https://justice.public.lu/fr/aides-informations/accueil-info-juridique.html>

I hvilke tilfælde kan straffedomstolen afvise mit krav eller nægte at efterkomme mit krav mod gerningsmanden?

Har offeret fremsat et erstatningskrav, og gerningsmanden frikendes, da der ikke var tale om en lovovertrædelse, tager retten fortsat stilling til, hvorvidt den tiltaltes kulpøse adfærd har medført en skade for offeret. Er dette tilfældet, dømmes den tiltalte til at betale erstatning. Har offeret imidlertid ikke godtgjort årsagsforbindelsen mellem den tiltaltes adfærd og den lidt skade, afviser domstolen offerets krav.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller gøre brug af andre retsmidler/få fyldestgjort mit krav på anden vis?

Offeret kan appellere straffedomstolens afgørelse.

Offeret kan endvidere fremsætte et erstatningskrav til justitsministeriet og har ret til erstatning, hvis gerningsmanden ikke er blevet dømt, men der er tale om et offer for en strafferetlig forbrydelse, og gerningsmanden ikke er blevet identificeret, eller gerningsmanden er blevet identificeret, men er umulig at finde frem til, eller gerningsmanden er insolvent.

Bliver der ikke rejst tiltale og dermed ikke fastsat et erstatningsbeløb fra rettens side, kan justitsministeriet tilkende et fast beløb og/eller træffe afgørelse om, at der skal foretages en sagkyndig vurdering på ministeriets regning med henblik på at fastsætte det erstatningsbeløb, offeret kan få tildelt.

Hvordan får jeg i tilfælde af domstolens afgørelse om, at der skal udbetales erstatning til mig, gemningsmanden til at betale beløbet, og hvilke hjælpemidler har jeg adgang til i den henseende?

Det er straffedomstolens ansvar at opgøre den skade, offeret har lidt, men domstolen står ikke for inddrivelsen af den tildelte erstatning.

Så snart der er afsagt en endelig dom i sagen, skal offeret selv træffe de nødvendige foranstaltninger for at få udbetalt erstatningen af gemningsmanden.

Oftest vil dette ske ved advokaten, som kontrollerer inddrivelsen af erstatningen, i første omgang i mindelighed ved at kontakte den dømtes advokat eller ved tvangsfuldbyrdelse gennem en foged.

Fastsætter domstolen endvidere af en betinget strafudsættelse, der omfatter erstatningsforpligtelsen, sikrer anklagemyndigheden med ansvar for straffuldbyrddelse den dømtes opfyldelse af forpligtelsen.

Sidste opdatering: 19/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Ungarn

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

I straffesager er det primært under de procedurer, der følger efter tiltalerejsningen, at offeret kan søge erstatning for skade eller tab som følge af forbrydelsen ved at rejse et erstatningskrav, et krav om genoprettelse af en tidligere tilstand eller et krav om udbetaling af et pengebeløb. Offeret kan fremsætte disse krav for retten i første instans senest ved det første retsskridt, hvor offeret må være til stede. Retten oplyser offeret om disse retsskridt. Hvis offeret undlader at gøre dette, vil der ikke kunne accepteres nogen begrundelse herfor efterfølgende.

Et krav skal opfylde formelle kriterier, der er fastsat og pålagt ved lov. Det skal indeholde identiteten på den tiltalte, som offeret anlægger et civilt søgsmål mod, en udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer afgørelse herom, den mængde eller det beløb, der stilles krav om, den rettighed, som det civile søgsmål tager udgangspunkt i, samt de forhold, der ligger til grund for den påberåbte rettighed og anmodningen om domfældelse. Kravet skal endvidere omfatte fuldbyrdelsesmetoden og -stedet, såfremt retten skal træffe afgørelse om det civile søgsmåls realitet.

Offeret kan i øvrigt angive, at det agter at anlægge et civilt søgsmål, allerede inden tiltalerejsningen, dvs. forud for den retslige fase af straffesagen. I tilfælde af tiltalerejsning overdrager anklagemyndigheden offerets erklæring til retten.

Retten pådømmer det civile søgsmåls realitet inden for rammerne af straffesagen. Hvis dette er umuligt af grunde, der er fastlagt ved lov, henviser retten kravet til et andet retsorgan, hvilket betyder, at det ikke er muligt at gøre disse krav gældende i en straffesag.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Et civilt søgsmål kan anlægges efter tiltalerejsningen, men du kan allerede oplyse, at du agter at lægge sag an, på et tidligere tidspunkt, dvs. under forundersøgelsen.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Strafferespektloven angiver de væsentlige elementer i et civilt søgsmål, men indeholder ingen krav om en særlig form.

For så vidt angår sagens realitet kan et civilt søgsmål vedrøre et erstatningskrav, et krav om genoprettelse af en tidligere tilstand eller et krav om udbetaling af et pengebeløb. Den tiltalte, som søgsmålet er rettet mod, skal identificeres i det civile krav, og der bør sendes en udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer afgørelse i sagen. Begæringen skal endvidere angive den mængde eller det beløb, der stilles krav om. I denne forbindelse kan offeret ligeledes søge skadeserstatning ifølge civilretten som en direkte følge af forbrydelsen. Ud over den mistede værdi af ejendom eller aktiver kan skaden også omfatte tab af indkomst og renter af det krævede erstatningsbeløb. Derudover skal det civile krav angive den rettighed, offeret påberåber sig, og retsgrundlaget for kravet.

Hvis ikke det civile krav indeholder de tre ovennævnte hovedelementer, der er nødvendige for, at der kan træffes en afgørelse (tiltaltes identitet, udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer en afgørelse, og den påberåbte rettighed), henviser retten kravet til et andet retsorgan, så snart den har konstateret uregelmæssigheden.

Hvis der mangler andre elementer i det civile krav (forhold til støtte for kravet og den påberåbte rettighed, angivelse af betalingsmåde og -sted), har det de samme konsekvenser blot med den forskel, at retten først henviser sagen til et andet retsorgan i sin endelige afgørelse i stedet for at gøre det omgående.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ingen særlige formularer for sådanne krav i loven.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Loven indeholder ingen bestemmelser om, hvilken type beviser der skal fremlægges til støtte for et krav. Når en ret tager et civilt krav til følge og tager skridt til at få det fuldbyrdet, tages der automatisk hensyn til sagsakterne, uanset om det er offeret der har fremlagt beviserne, eller om de kommer fra en anden kilde. Bevismaterialets bevismåde er ikke fastsat ved lov. Alle lovlige bevismidler kan frit benyttes i forbindelse med en straffesag.

Ud over forpligtelsen til at fremsætte forhold til støtte for kravet indeholder loven ingen bestemmelser om det bevismateriale, der skal fremlægges til støtte for et civilt krav.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Hvis et offer anlægger et civilt søgsmål i en straffesag, skal det kun betale de afgifter, der er forbundet med kravet og en eventuel appel. I sådanne tilfælde har offeret dog adgang til betalingshenstand, så det ikke skal betale afgifterne forud.

Generelt beregnes afgifterne ud fra værdien af genstanden for det civile krav på det tidspunkt, hvor sagen blev indledt. Afgifterne er fastsat til 6 % af beregningsgrundlaget med et minimum på 15 000 HUF og et maksimum på 1 500 000 HUF.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Offeret har ret til at blive oplyst om sine rettigheder og forpligtelser af henholdsvis retten, anklagemyndigheden og den myndighed, der efterforsker sagen.

Hvis der er behov for råd fra en advokat med speciale i retshjælp eller udfærdigelse af dokumenter (begæring, krav, klage, anklageskrift osv.) for at anlægge en sag om skadeserstatning for forbrydelser eller krænkelse af rettigheder eller interesser, der er forbundet med forbrydelsen, stiller staten en specialiseret advokat til rådighed for offeret eller yder juridisk bistand på anmodning. Udgifterne til disse tjenester afholdes af staten og ikke af offeret, hvis offerets månedlige nettoindkomst ligger under den laveste folkepension, og hvis det enten ikke har nogen aktiver, eller hvis anvendelsen af disse aktiver ville være uforholdsmæssig i forhold til det, den juridiske bistand ville bibringe offeret. Disse rettigheder tilkommer offeret uanset nationalitet eller opholdssted.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Retten afviser ansøgningen om at kunne gøre et civilt krav gældende i en straffesag og henviser det til et andet retsorgan i de tilfælde, der er bestemt ved lov, og som anført nedenfor. I sådanne tilfælde kan offeret gøre sine krav gældende i en civil retssag, men ikke i en straffesag. Retten henviser et civilt krav til et andet retsorgan, når den sigtedes strafferetlige eller kontraventionelle ansvar ikke er blevet fastslået, fordi strafforfølgningen er blevet indstillet, eller

tiltalte er blevet frifundet. Det samme gælder, hvis det ifølge loven ikke er muligt at tage et krav til følge, eller hvis kravet er fremsat efter fristens udløb. For nogle krænkelser af aktiver gælder det, når forbrydelsen vedrører fast ejendom, og offeret også har krævet, at ejendommen fraflyttes som en foreløbig foranstaltning, at der i forbindelse med en straffesag ikke kan træffes afgørelse om et civilt krav, der fremsættes samtidig. På samme måde kan der ikke træffes afgørelse om et civilt krav i forbindelse med en straffesag, hvis den civile retsplejelov forhindrer dette. Offerets indgivelse af en begæring om inhabilitet eller manglende kompetence, der har hjemmel i den civile retsplejelov, men ikke indgår i strafferetsplejeloven, kan udgøre en sådan hindring. Det samme gælder, hvis de juridiske konsekvenser af fremsættelsen af et krav i en anden sag baseret på de samme forhold og kendsgerninger har fået virkning, eller hvis der er afsagt endelig dom, eller hvis offeret eller tiltalte ikke har den fornødne retsevne, der er påkrævet i civile retssager. Civile krav, der ikke kan forfølges ad rettens vej, kan naturligvis slet ikke forfølges ved en straffesag. Hvis den person, der anlægger et civilt søgsmål, ikke er offer ifølge strafferetsplejeloven, kan den pågældende ikke gøre sin rettigheder gældende i en straffesag. Det er således heller ikke muligt at træffe afgørelse i kriminalretten om en transaktion indgået mellem offeret og tiltalte i en civil sag. Derudover kan der ikke træffes afgørelse om et civilt kravs realitet, hvis dette i betydelig grad forsinker den strafferetlige procedure, eller hvis en anden omstændighed udelukker det. Et fejlbehæftet civilt krav kan heller ikke behandles i en straffesag, og retten vil derfor henvise det til et andet retsorgan.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Afgørelsen om at henvise det civile krav til et andet retsorgan kan ikke appelleres.

Der kan træffes en række andre foranstaltninger for at få imødekommet et civilt krav i en straffesag. Disse andre foranstaltninger har det fællestræk, at offerets krav ikke behandles efter civilretten, og at det er anklagemyndigheden, der i visse tilfælde kan pålægge tiltalte at imødekomme det civile krav, som offeret har fremsat, med offerets samtykke, hvilket f.eks. kan give strafnedsættelse eller betyde, at strafforfølgningen indstilles. Alle disse foranstaltninger henhører under anklagemyndighedens skønsbeføjelser, men offeret er berettiget til at anmode om, at en sådan afgørelse træffes. Disse afgørelser omfatter bl.a. suspension af sagen med henblik på mægling, betinget suspension fra anklagemyndighedens side eller indgåelse af en aftale eller et forlig mellem tiltalte og anklagemyndigheden. Dette giver ikke offeret nogen ret til at få tvangsfuldbyrdet sit krav ved de retshåndhævende myndigheder, men kan i høj grad tilskynde tiltalte til frivilligt at imødekomme offerets krav.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

For at få imødekommet sine civile krav kan offeret i en civil sag forlange at få beslaglagt aktiver eller de af tiltaltes aktiver, som tiltalte skylder offeret, allerede inden der træffes afgørelse om det civile krav. En sådan begæring kan indgives, inden der rejses tiltale, hvis offeret har givet udtryk for, at det agter at anlægge et civilt søgsmål, og hvis offerets erklæring indeholder de formelle elementer, der er nødvendige for et sådant søgsmål. I sådanne tilfælde kan der beordres beslaglæggelse, enten af retten eller, hvis det er nødvendigt at gribe ind omgående, som en foreløbig foranstaltning af anklagemyndigheden eller den myndighed, der forestår efterforskningen.

Efter anmodning fra offeret, der har stillet krav om fuldbyrdelse, afsiger retten en fuldbyrdelseskendelse, så snart det civile krav er blevet taget til følge ved endelig afgørelse. Såfremt det endnu ikke er muligt at afsige en fuldbyrdelseskendelse, og offeret, der stiller krav om fuldbyrdelse, foregriber en risiko for efterfølgende manglende fuldbyrdelse, kan retten efter anmodning fra offeret og som en foreløbig foranstaltning kræve, at der stilles garanti for pengefordringer, eller at visse aktiver beslaglægges.

Sidste opdatering: 11/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Malta

Hvordan kan jeg gøre erstatningskrav eller andre retsmidler gældende over for en gerningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

Erstatningskrav kan indgives til civilretten (*Qorti Ċivili*).

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

Du kan fremsætte dit krav, når sagen indledes.

Hvad kan jeg kræve, og hvordan skal jeg fremsætte mit krav (skal jeg angive et samlet beløb og/eller angive de individuelle tab, tabt fortjeneste og renter)?

Du kan fremsætte erstatningskrav for materielle skader sammen med de nødvendige bilag.

Findes der en særlig formular til brug ved sådanne krav?

Der findes ingen særlig formular.

Hvilken dokumentation skal jeg vedlægge til støtte for kravet?

Oplysninger om indtægter, fakturaer, skøn og andre relevante bilag.

Skal der betales retsgebyrer eller andre omkostninger i forbindelse med mit krav?

Ja, men de er minimale.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få retshjælp, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Ja, du kan få retshjælp.

I hvilke tilfælde kan straffedomstolen afvise mit krav eller nægte at efterkomme mit krav mod gerningsmanden?

I tilfælde af frifindelse.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller gøre brug af andre retsmidler/få fyldestgjort mit krav på anden vis?

Muligvis ved anklagerens indgriben.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan kan jeg da sikre, at dommen fuldbyrdes over for gerningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få i denne forbindelse?

En retshjælpsadvokat kan hjælpe hermed ved at udstede en fuldbyrdelsesordre som fastsat i loven (om arrest, udlæg osv.).

Sidste opdatering: 16/01/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [nl](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Nederlandene

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Du kan kræve erstatning i forbindelse med en straffesag.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en eventuel tabt fortjeneste og eventuelle tabte renter)?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Du kan få flere oplysninger og råd hos [Slachtofferhulp Nederland](#).

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Ja

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Siden 2011 har ofre og overlevende i forbindelse med en voldshandling eller et seksuelt overgreb undertiden kunnet få et forskud på erstatningen. Siden den 1. januar 2016 har ofre for andre forbrydelser også kunnet gøre krav på et sådant forskud. Er du offer for en voldshandling eller et seksuelt overgreb? Så kan du få et forskud, der svarer til det samlede erstatningsbeløb.

Er du offer for en anden type forbrydelse? Så kan du højst få 5 000,00 EUR i forskud. Få nærmere oplysninger på <https://www.cjib.nl/en>.

Sidste opdatering: 18/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemingsmanden - Østrig

Der findes ingen særskilt formular til en erklæring om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*). Erklæringen er ikke undergivet nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til indtrædelse som civil part.

Hvordan kan jeg opnå erstatning eller anden godtgørelse i en straffesag over for en skadevolder, og hvor skal jeg indgive min ansøgning?

Et offer for en strafbar handling har ret til at kræve erstatning for den som følge af den strafbare handling lidt skade eller godtgørelse for indgreb i retsgoder, som er strafferetligt beskyttede. Med henblik på at gøre sit krav gældende kan ofret erklære at ville indtræde i straffesagen. Med denne erklæring ("*Privatbeteiligtenanschluss*") bliver ofret til civil part i straffesagen. Hvis anklagemyndigheden på et senere tidspunkt vælger at frafalde tiltalen, kan den civile part gå videre med sagen ved at rejse subsidiær påtale (*Subsidiaranklage*).

Afhængigt af omstændighederne i den konkrete sag kan erklæringen om indtrædelse som civil part indgives mundtligt eller skriftligt hos kriminalpolitiet, anklagemyndigheden eller ved retten (§ 67, stk. 3, i *Strafprozessordnung (StPO)*, *strafferetsplejeloven*).

Alternativt kan ofre gøre deres krav gældende under et civilt søgsmål.

Hvornår skal jeg fremsætte mit krav under en straffesag?

Erklæringen om indtrædelse som civil part kan afgives indtil afslutningen af bevisførelsen under hovedforhandlingen. Da der er visse deltagelses- og medbestemmelsesrettigheder forbundet hermed, som går videre end ofrenes rettigheder i straffesager (f.eks. ret til anmodning om bevisoptagelse, ret til indkaldelse til at være til stede under hovedforhandlingen), kan en erklæring om indtrædelse som civil part allerede være hensigtsmæssig på et tidligt tidspunkt under sagsforløbet.

I hvilken form skal erstatningskravet indgives (skal der angives et samlet beløb og/eller anføres nærmere oplysninger om de enkelte skader, tabt arbejdsfortjeneste og renter)?

I erklæringen om indtrædelse som civil part skal de fremsatte krav begrundes. Under hovedforhandlingen skal der senest ved afslutningen af bevisførelsen ske en præcis fastsættelse af kravets størrelse. I den forbindelse er det også muligt kun at gøre en del af kravet gældende.

Findes der en særlig formular til disse ansøgninger?

Der findes ingen særskilt formular til en erklæring om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*). Erklæringen er ikke undergivet nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til en indtrædelse som civil part.

Hvilken dokumentation skal jeg vedlægge min ansøgning?

Senest under retsmødet, men helst allerede ved henholdsvis anmeldelsen eller afhøringen hos kriminalpolitiet, bør eksisterende bevismateriale anføres eller forelægges. Dette er eksempelvis:

Fotos

Diagnoser

Regninger

Omkostningsoverslag osv.

Skal der betales retsgebyrer eller andre omkostninger i forbindelse med min ansøgning?

I princippet afholder civile parter ingen omkostninger i forbindelse med en straffesag (med undtagelse af eventuelle omkostninger til en valgt repræsentant). Noget andet gælder kun, såfremt den civile part har iværksat straffesagen ved en bevidst forkert anmeldelse eller ved en subsidiær påtale i tilfælde af tiltaltes frifindelse.

Kan jeg få juridisk bistand før og/eller under sagen? Kan jeg få juridisk bistand, hvis jeg ikke bor i det land, hvor sagen finder sted?

I straffesager er der ingen advokatpligt for civile parter. Visse ofre, navnlig sådanne, der som følge af den strafbare handling kan være blevet udsat for vold eller en farlig trussel, eller hvis seksuelle integritet og selvbestemmelse kan være blevet krænket, kan kræve juridisk bistand (juridisk rådgivning og repræsentation ved en advokat), såfremt dette er nødvendigt for at varetage deres processuelle rettigheder (§ 66, stk. 2, i StPO). Denne juridiske bistand er gratis for ofrene.

I tilfælde af en økonomisk trangssituation kan andre ofre også ansøge om advokatbistand inden for rammerne af retshjælpen. Denne skal være nødvendig i retsplejens interesse, navnlig med henblik på gennemførelse af kravene, således at et senere civil søgsmål undgås (§ 67, stk. 7, i StPO).

I forbindelse med en straffesag, der føres i Østrig, gælder dette også for personer, der bor i udlandet, samt for personer med ikke-østrigsk statsborgerskab.

I hvilket tilfælde vil straffedomstolen kunne afvise mit krav mod skadevolderen?

Erklæringen om indtrædelse som civil part skal afvises, hvis den er åbenbart uberettiget, blev afgivet for sent, eller hvis der ikke rettidigt sættes tal på størrelsen af skadeserstatningen eller godtgørelsen (§ 67, stk. 4, i StPO). Anklagemyndigheden træffer afgørelse om afvisning af indtrædelseserklæringen, indtil der rejses tiltale. Herefter træffes afgørelser af retten (§ 67, stk. 5, i StPO).

Hvis hovedforhandlingen afsluttes med domfældelse, skal retten også træffe afgørelse om privatretlige krav. Ved frifindelse af tiltalte skal den civile part henvises til anlæggelse af et civil søgsmål med henblik på at fremsætte sine krav, tilkendelse af det fremsatte krav kommer således ikke på tale i dette tilfælde. Ved domfældelse af tiltalte kan der enten ske i) det fremsatte krav tages (helt eller delvist) til følge eller ii) henvisning til anlæggelse af et civil søgsmål. En henvisning til anlæggelse af et civil søgsmål til trods for domfældelsen af tiltalte sker, hvis (og såfremt) de privatretlige krav til trods for fuldstændig identifikation af bedømmelsesgrundlaget ikke viser sig at være berettigede, eller hvis udfaldet af straffesagen ikke giver et tilstrækkeligt grundlag for blot en delvis vurdering af de privatretlige krav, medmindre det nødvendige bedømmelsesgrundlag kan identificeres ved hjælp af en bevisoptagelse, som ikke væsentligt forsinker afgørelsen af skylds- og strafsørgsmålet.

De privatretlige krav kan ikke afvises som led i straffesagen, dvs. at den civile part stadigvæk kan gøre sine krav gældende ved de civile domstole.

Kan jeg klage over en sådan afgørelse eller på anden måde opnå godtgørelse?

Der kan gøres indsigelse på grund af retsstridighed mod anklagemyndighedens afvisning af erklæringen om indtrædelse som civil part (§106 i StPO), og rettens afvisning kan appelleres (§ 87, stk. 1, i StPO).

For så vidt angår henvisningen til anlæggelse af et civil søgsmål som følge af tiltaltes frifindelse kan den civile part (begrænset) anlægge et annullations søgsmål (*Nichtigkeitsbeschwerde*) eller ugyldighedssøgsmål (*Berufung wegen Nichtigkeit*), ved henvisning til anlæggelse af et civil søgsmål til trods for domfældelse af tiltalte kan afgørelsen appelleres for så vidt angår de privatretlige krav.

Uden at det kræver en strafferetlig procedure, er muligheden altid åben for fremsættelse af privatretlige krav gennem anlæggelse af et civil søgsmål.

Hvordan kan jeg sikre, at dommen mod skadevolderen fuldbyrdes, hvis jeg bliver tilkendt en erstatning, og hvordan sikrer jeg, at jeg får den?

I henhold til § 1, nr.1, i *Exekutionsordning* (EO), lov om fuldbyrdelse og sikrende retsmidler) udgør straffedomstolens retskraftige afgørelser om privatretlige krav et eksekutionsfundament i medfør af EO. Betingelsen for at kunne gennemføre en fogedforretning er, at der foreligger et gyldigt eksekutionsfundament.

Der skal indgives en fuldbyrdelsesbegæring (*Exekutionsantrag*) til den kompetente Bezirksgericht (underret), hvorefter begæringen om fuldbyrdelse tages til følge, hvis alle betingelserne er opfyldt. På begæring af sagsøger foretages udlæg, f.eks. i løsøre eller fordringer, eller tvangsauktion over fast ejendom.

Justitsministeriet har udarbejdet formularer til brug for fuldbyrdelsesproceduren, der kan tilgås her:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Fuldbyrdelsen foretager retten af egen drift, og den forestås enten af dommeren eller af en kontorfuldmægtig (*Rechtspfleger*). Selve udlægget foretages af en foged (*Gerichtsvollzieher*), der i Østrig er embedsmænd inden for justitsvæsenet (*Justizbedienstete*). Kreditor opfordres kun til at indgive yderligere begæring, hvis det ellers ikke er muligt for fogedretten eller fogeden at videreføre sagen, eller hvis embedshandlingen er forbundet med omkostninger.

Tvangsfuldbyrdelsen fortsætter, indtil den afsluttes med et for kreditor positivt resultat, eller indstilles, som regel fordi debitor under sagen betaler sin gæld til kreditor.

Sidste opdatering: 21/02/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Polen

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Der kan kun anlægges sag ved civilretten. Det er ikke muligt at indgive en stævning under straffesagen, men der er andre metoder til at udbedre skaden ved kriminalretten.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Man kan indlede en civilsag mod gerningsmanden, uanset om der er en straffesag under behandling. Du må imidlertid regne med muligheden for, at den bliver suspenderet, indtil straffesagen er endeligt afsluttet. Såfremt du venter med at anlægge civilsag, indtil straffesagen er afsluttet, og gerningsmanden her er blevet dømt, vil civilretten ikke behandle beviserne, og den antager, at det, som kriminalretten har fastslået, er bevist.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

I civilretten kan du gøre krav på både faktisk skade og tabt fortjeneste. Du bør påvise det beløb, som du kræver, at gerningsmanden dømmes til at betale, og forklare, hvad beløbet vedrører, og hvordan du har beregnet dette.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der er ingen særlig formular for sådanne krav.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Såfremt du kan henvise til en dom for overtrædelse af straffeloven, vil du ikke skulle bevise noget. Civilretten vil være bundet af det, som er fastslået under straffesagen. Du kan imidlertid gøre krav på et større beløb, men du skal bevise, at dit krav er velbegrunderet. De beviser, som bekræfter, at kravet er velbegrunderet, kan være vidneudsagn og dokumenter, f.eks. fakturaer eller sagkyndige udtalelser.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Indledningen af en civilsag er i princippet afhængig af indbetaling af relevante retsafgifter. Du kan imidlertid anmode om fritagelse for retsafgifter, hvis du påviser, at du ikke er i stand til at betale dem.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Hvis du ikke har råd til at betale en advokat, kan du ansøge om tildeling af en beskikket befuldmægtiget. Med henblik herpå skal du indgive en begæring til retten sammen med information om din finansielle situation ved hjælp af en særlig formular.

Hvis du ikke har fast bopæl i Polen, kan du ligeledes gøre krav på erstatning.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Der kan kun anlægges sag ved civilretten. Retten afviser sagen, hvis du ikke beviser, at gerningsmanden er ansvarlig for opstået skade, eller hvis du ikke beviser størrelsen af denne. Hvis du imidlertid vedlægger en strafferetlig dom, på hvis grundlag gerningsmanden anses for skyldig, vil civilretten ikke kunne afvise kravet.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Du kan anke en dom fra **civilrettens** 1. instans til 2. instans. Såfremt du ikke er repræsenteret ved advokat, giver retten dig information om, hvordan du kan anke afgørelsen.

I løbet af **behandlingen af straffesagen** er der følgende muligheder for at søge skaden udbedret:

Du kan indgive en begæring om, at den anklagede pålægges en såkaldt kompensationsforanstaltning - en pligt til at udbedre skade eller erstatning for den lidt skade. Såfremt der er betydelige vanskeligheder med at pålægge en sådan pligt i dommen, kan retten i stedet træffe afgørelse om en såkaldt bod. Du kan indgive begæringen mundtligt under sagsbehandlingen eller skriftligt. Det vil være muligt at anerkende din begæring i tilfælde af domsfældelse, eller såfremt det fastslås, at gerningsmanden er skyld i en forbrydelse, hvor du led skade eller blev udsat for overlast.

Såfremt gerningsmanden dømmes og modtager en dom på betinget frihedsstraf, kan retten forpligte den dømte til at udbedre den ved forbrydelsen udførte skade i sin helhed eller delvist, medmindre der er pålagt en kompensationsforanstaltning.

Såfremt sagen henlægges, pålægger retten gerningsmanden at betale skadeserstatning helt eller delvist.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Hvis gerningsmanden er blevet pålagt at udbedre skaden, tilstiller retten dig en genpart af dommen. I tilfælde af at gerningsmanden ikke udbedrer skaden og er blevet idømt en betinget frihedsstraf, kan du kræve fuldbyrdelse af straffen.

Såfremt gerningsmanden har fået betinget tiltalefrafald i en straffesag og ikke udbedrer skaden, kan vedkommende forvente en genoptagelse af sagsbehandlingen og en dom. Retten træffer afgørelse herom på et retsmøde, som du har ret til at deltage i.

En dom fra civilretten, som tilkender dig erstatning, vil kunne gennemføres ved tvangseksekution af det dertil oprettede organ, som er fogeden.

Sidste opdatering: 11/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Slovenien

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Offeret kan kræve erstatning fra skadevolderen i en straffesag **ved at rejse et civilretligt erstatningskrav**.

Offeret rejser et civilretligt erstatningskrav ved den myndighed, som anmeldelsen er blevet indgivet til (**den regionale anklagers kontor**), eller ved den **ret**, hvor sagen er anlagt.

Fremsættelsen af et civilretligt erstatningskrav kan vedrøre erstatning for en skade, tilbagelevering af ejendele eller annullering af en specifik juridisk transaktion.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

På sagsøgerens anmodning behandles et civilretligt erstatningskrav efter en forbrydelse i forbindelse med **straffesagen, forudsat at det ikke medfører en urimelig forlængelse af sagen**.

Et civilretligt erstatningskrav i forbindelse med en straffesag kan fremsættes **frem til afslutningen af forhandlingerne ved retten i første instans**.

Såfremt modtageren ikke har fremsat erstatningskravet i forbindelse med straffesagen, før der er rejst tiltale, **underrettes den pågældende** om muligheden for at gøre det, indtil forhandlingerne afsluttes.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Den person, der har bemyndigelse til at indgive et krav, skal **fremlægge en detaljeret beskrivelse af sit krav** og **fremlægge beviser** (f.eks. attester, regninger, lægeerklæringer). Ved detaljeret beskrivelse af erstatningskravet forstås, at sagsøgeren bør definere sit krav så præcist som muligt med hensyn til skadens art, beløbet og betingelserne for erstatning.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Indholdet af offerets krav skal være dokumenteret ved klassiske beviser (f.eks. attester, regninger, lægeerklæringer).

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Ja, der skal betales retsafgifter i hver fase af proceduren i forhold til kravets størrelse.

For at validere fremsættelsen af erstatningskravet i forbindelse med en straffesag (helt eller delvis) betaler sagsøgte en afgift.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Under sagen har udlændinge (der ikke er bosat i Slovenien) ret til gratis juridisk bistand (rådgivende advokat, advokatbistand og andre juridiske tjenester eller fritagelse for udgifter i tilknytning til retssagen) **under forudsætning af gensidighed** eller på de betingelser **og i de tilfælde, der er fastsat i de internationale traktater**, som er bindende for Republikken Slovenien.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Retten imødekommer kun helt eller delvis et erstatningskrav i tilfælde af domfældelse (hvorved sagsøgte kendes skyldig). I andre tilfælde (når dataene fra straffesagen ikke giver et pålideligt grundlag for at afsige en fuldstændig eller endda delvis dom) opfordres offeret til, helt eller delvis, **at anlægge en sag, idet kriminalretten ikke har ret til at afvise kravet**.

Hvis retten tilsvarende afsiger en dom, der **frikender** sagsøgte eller **afviser anklagen**, eller hvis den afsiger en kendelse om **tiltalefrafald** i straffesagen eller afviser anlageskriftet, **opfordrer den offeret** til at indgive et **civilretligt erstatningskrav** for at gøre sit erstatningskrav gældende **ved retten**.

Hvis retten erklærer sig **inkompetent** med hensyn til den pågældende straffesag, **opfordrer den offeret** til at fremsætte sit civilretlige erstatningskrav i forbindelse med straffesagen, som vil blive anlagt eller videreført ved **den kompetente domstol**.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Nej, for offeret kan udelukkende anfægte dommen for så vidt angår rettens afgørelse om sagsomkostninger i straffesagen.

Der gælder kun en undtagelse i tilfælde, hvor den offentlige anklager har genoptaget en sag, offeret har anlagt som sagsøger. I så fald kan offeret indgive appel af alle de årsager, der kan være til at anfægte dommen, bl.a. med hensyn til afgørelsen om fremsættelse af et civilretligt erstatningskrav.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Når dommen om erstatningskravet er afsagt og endelig, kan offeret anmode den ret, som har afsagt dom i første instans, om at udstede en bekræftet genpart af afgørelsen med en angivelse af, at afgørelsen er eksekutibel.

En retsafgørelse kan fuldbyrdes, hvis den er blevet endelig, og hvis den frist, som er fastsat for dens frivillige fuldbyrdelse, er udløbet. Den kompetente ret fuldbyrder den endelige dom, som er tvangsfuldbyrdesdokumentet, i overensstemmelse med bestemmelserne for fogedforretninger. På grundlag af

tvangsfuldbyrdsdokumentet (dommen) indgives der en tvangsfuldbyrdsbegæring til den kompetente ret i første instans ("okrajno sodišče"), hvori også fuldbyrdsmidlet eller -genstanden er præciseret (beslaglæggelse af indkomst, bankindeståender, løsøre eller fast ejendom).

Under straffesagen har udlændinge (der ikke er bosat i Slovenien) ret til **gratis retshjælp under forudsætning af gensidighed** eller på de betingelser og i de tilfælde, der er fastsat i de internationale traktater, som er bindende for Republikken Slovenien.

Sidste opdatering: 12/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Slovakiet

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Det er muligt at kræve erstatning fra skadevolderen i forbindelse med en straffesag mundtligt ved at få kravet indført i afhøringsrapporten eller ved at indgive en udtrykkelig skriftlig anmodning herom. Skadelidte har ifølge lovgivningen ret til at kræve erstatning fra tiltalte for den skade, vedkommende har lidt som følge af forbrydelsen, men kan ligeledes anmode retten om i sin dom at tilpligte tiltalte at yde erstatning for skaden. Skadelidte skal indgive sin ansøgning før afslutningen af undersøgelsen eller den fremskyndede undersøgelse. I ansøgningen skal årsagerne til den ansøgte erstatning og beløbets størrelse klart angives. Når skadelidte afhøres, informeres han/hun om sin ret til skadeserstatning og om, hvordan denne ret gøres gældende.

Hvis der er grund til at frygte, at skadelidtes ret til erstatning på grund af forbrydelsen ikke bliver overholdt eller er forbundet med vanskeligheder, er det muligt at gøre udlæg i det sandsynlige beløb for den skade, der skal erstattes, i gerningsmandens aktiver eller i dennes øvrige økonomiske rettigheder.

Afgørelsen om udlæg træffes af retten på begæring af anklageren eller skadelidte og under forundersøgelsen af anklageren på begæring af skadelidte.

Under forundersøgelsen kan anklageren sikre beløbet, selv om skadelidte ikke indgiver nogen begæring, hvis beskyttelsen af den pågældendes interesser kræver det, især hvis der er risiko for forsinkelser.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

For at spørgsmålet om retten til skadeserstatning kan afgøres i forbindelse med straffesagen, skal skadelidte gøre denne ret gældende før afslutningen af undersøgelsen eller den fremskyndede undersøgelse.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

For at retten også kan behandle retten til skadeserstatning i forbindelse med straffesagen, skal den skadelidte gøre denne ret gældende forskriftsmæssigt og rettidigt. Kravet om skadeserstatning anses for at være blevet fremsat rettidigt, hvis det blev fremsat inden undersøgelsens afslutning, hvilket betyder, at det i princippet bør ske før den endelige behandling af undersøgelsesakterne. I ansøgningen om skadeserstatning skal årsagerne til den ansøgte erstatning og beløbets størrelse klart angives. Retten er herefter bundet af det erstatningsbeløb, skadelidte har fastsat, når den træffer afgørelse om skadeserstatningen i forbindelse med straffesagen.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Nej.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

I forbindelse med efterforskningen bør der fremlægges beviser for retten til skadeserstatning og beviser, som gør det muligt at fastslå størrelsen af det lidt tab på en pålidelig måde. I tilfælde af fysisk skade er det som led i efterforskningen muligt at benytte en sagkyndig, der kan sætte et beløb på den fysiske skade, der er lidt.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Kravet om skadeserstatning i forbindelse med straffesagen medfører ingen omkostninger.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Hvis det findes nødvendigt for at beskytte interesserne for den skadelidte, som gør en ret til skadeserstatning gældende og ikke har midler til at dække udgifterne hertil, kan forundersøgelsesdommeren under forundersøgelsen, efter at der er rejst tiltale og på begæring af anklageren, eller afdelingsformanden på eget initiativ i forbindelse med retssagen beskikke en advokat for den skadelidte blandt de advokater, som har beskikkelse. Skadelidte skal bevise, at den pågældende ikke har tilstrækkelige midler.

Den myndighed, der er involveret i straffesagen, har ved sin første kontakt med den skadelidte pligt til skriftligt at oplyse skadelidte om dennes rettigheder i straffesagen og om organisationer, som yder hjælp til ofre, samt om deres tjenester. Disse tjenester omfatter også at stille en rådgivende advokat til rådighed.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Hvis bevismaterialet ikke giver grundlag for at træffe afgørelse om en forpligtelse til at yde skadeserstatning, eller hvis det for at træffe afgørelse om forpligtelsen til at erstatte skaden er nødvendigt at optage flere beviser, end der er behov for i straffesagen.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Ja, den skadelidte kan appellere en sådan afgørelse med hensyn til domskonklusionen om skadeserstatning.

Hvis skadelidtes appel ikke tages til følge, kan den pågældende derefter kræve erstatning for skaden i en civil retssag direkte mod skadevolderen. I forbindelse med voldsforbrydelser kan skadelidte søge justitsministeriet om erstatning for den fysiske skade og den immaterielle skade, der er forvoldt som følge af visse krænkelser af den personlige frihed og værdighed.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Hvis skadevolderen ikke frivilligt opfylder de forpligtelser, retten har pålagt den pågældende under straffesagen, får skadelidte, når retsafgørelsen bliver eksigibel, et tvangsfuldbyrdsgrundlag, som han/hun kan gøre gældende over for skadevolderen i forbindelse med en tvangsfuldbyrdelse af afgørelsen. I så fald kan skadelidte benytte en advokat.

Sidste opdatering: 06/05/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Finland

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Krav om erstatning for skader som følge af en forbrydelse behandles generelt i forbindelse med straffesagen, men kan også udskilles og behandles i en anden retssag.

Du kan anmode anklageren om at fremsætte dit krav om erstatning for skader som følge af en forbrydelse for retten. Det er ønskeligt at meddele dette til politiet allerede i forbindelse med forundersøgelsen. Anklageren kan fremsætte erstatningskravet for dig, hvis sagen er enkel og klar. Hvis ikke anklageren fremsætter dit erstatningskrav, får du skriftlig besked herom.

Du kan også selv fremsætte dit erstatningskrav for retten i forbindelse med straffesagen eller overlade denne opgave til en rådgivende advokat.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Hvis du søger erstatning fra skadevolderen, skal du underrette politiet herom under forundersøgelsen eller senest informere retten herom, hvis sagen indbringes for retten.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Hvis du er offer for en forbrydelse, kan du søge om erstatning for:

ejendele, som er beskadiget eller forsvundet i forbindelse med forbrydelsen

nødvendige helbredelsesudgifter og andre nødvendige udgifter

tab af indkomst

svie og smerte samt alle andre midlertidige gener

varige mén og

immateriel skade. Det er muligt at yde erstatning for immateriel skade, hvis den pågældende handling har udgjort:

et angreb på din personlige frihed, fred, ære eller privatliv

en forskelsbehandling af dig

et angreb på din personlige integritet eller

en alvorlig krænkelse af din menneskelige værdighed.

Selv dine pårørende kan være berettiget til en rimelig erstatning som compensation for omkostninger og indkomsttab, fordi de har skullet tage sig af dig som følge af de skader, forbrydelsen har forårsaget.

Hvis du har afholdt begravelsen af en person, der er afgået ved døden som følge af en forbrydelse, har du ret til at kræve godtgørelse for udgifterne til

begravelsen fra skadevolderen. Forældre, børn og ægtefælle til det afdøde offer samt enhver anden person, der stod offeret særligt nær, har ret til en rimelig godtgørelse for udgifter i forbindelse med begravelsen.

Retten kan ikke tilkende en anden godtgørelse eller en godtgørelse på et højere beløb end dit krav som interessant. Dit erstatningskrav er derfor maksimumsbeløbet for den erstatning, der kan tilkendes. Du har også ret til at kræve renter af det erstatningsbeløb, du har forlangt. Hvis du er blevet indkaldt til at møde personligt for retten med henblik på forberedelse af sagen, har du ret til dagpenge samt godtgørelse for rejseudgifter og tab af indkomst.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ikke nogen særlig formular.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Du kan føre bevis for skadesbeløbet ved at fremlægge dokumentation for de omkostninger, forbrydelsen har forårsaget. Der bør også fremlægges dokumentation for tab af indkomst, selvrisiko på forsikringer samt rejseomkostninger og eventuelt andre udgifter i forbindelse med sagens forberedelse, som kræves refunderet.

Erstatning for svie og smerte samt for øvrige midlertidige gener og for varige mén fastsættes under hensyntagen til skadens art og sværhedsgrad, arten og varigheden af den nødvendige pleje samt genens varighed. Erstatningen for varige mén fastsættes under hensyntagen til den fysiske skades art og sværhedsgrad samt offerets alder. Det er ligeledes muligt at tage hensyn til en særlig forringelse af offerets livskvalitet som følge af skaden som en faktor, der giver anledning til en højere erstatning. For at bevise disse aspekter skal du fremlægge lægeerklæringer, der beskriver arten af dine skader samt den nødvendige pleje.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Der opkræves ikke retsafgifter for behandling af sagen ved retten i første instans, hvis erstatningskravet indgår i den tiltale, som rejses af anklageren. Hvis erstatningskravet fremsættes som en selvstændig civil sag, opkræves der retsafgifter.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Såfremt betingelserne for at få retshjælp er opfyldt, kan du få retshjælp både under forundersøgelsen og under selve sagen. Hertil kommer, at offeret for en voldsforbrydelse begået af pårørende, en seksualforbrydelse eller en forbrydelse, der udgør en livsfare, sundhedsfare eller en krænkelse af den personlige frihed, kan få bistand fra en advokat, som staten beskikker. Du kan få retshjælp i forbindelse med en sag, der behandles ved en finsk domstol, også uden at du har fast bopæl i Finland.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Hvis du under forundersøgelsen har udtrykt ønske om at fremsætte dit erstatningskrav selv eller gennem en advokat, eller hvis anklageren ikke accepterer at fremsætte dit krav, forhører retten i første instans sig om dit eventuelle erstatningskrav. Retten i første instans kan fastsætte en frist for at fremsætte dit krav om erstatning til retten. Hvis du ikke fremsætter et skriftligt krav, kan det være, at retten i første instans afviser at behandle dit erstatningskrav, hvis du indgiver det senere.

Retten afviser dit erstatningskrav, hvis du ikke har fremlagt tilstrækkelige beviser til støtte for det.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Hvis du ønsker at gøre indsigelse mod afgørelsen fra retten i første instans, skal du meddele det til retten senest syv dage efter datoen for afgørelsen. Når du har gjort indsigelse, kan du appellere dommen til den kompetente appeldomstol. Appelskriftet skal fremsendes til retten i første instans senest 30 dage efter den dato, hvor den afsagde sin dom. Som regel er det nødvendigt at få en tilladelse til at indgive appel, før appelretten accepterer at behandle sagen i sin helhed.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Hvis sagsøgte ikke frivilligt betaler skadeserstatning og renter, kan du kræve det skyldige beløb betalt ved tvangsfuldbyrdelse. Du skal sende en begæring om tvangsfuldbyrdelse til en foged og vedlægge den retsafgørelse, der bekræfter din ret til erstatning. Begæringen om tvangsfuldbyrdelse indgives til en foged på det sted, hvor skyldneren har sit opholdssted eller sin bopæl. Hvis der er flere skyldnere, som opholder sig forskellige steder, er det nok at indgive sin begæring til én foged. Du kan få nærmere oplysninger fra fogeden om, hvordan du kræver erstatning. Du kan finde fogedernes kontaktoplysninger [her](#) (på finsk, svensk og engelsk).

Sidste opdatering: 13/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Sverige

Hvordan gør jeg for at kræve erstatning eller anden form for kompensation/godtgørelse fra gerningsmanden under en retssag (straffesagen), og hvem skal jeg rette erstatningskravet til?

Man bør i første omgang henvende sig til politiet eller anklageren. De har en pligt til også at undersøge erstatningskrav fra en skadelidte. Hvis man ikke har hjælp af egen repræsentant under retssagen, skal anklageren som hovedregel også hjælpe med at føre erstatningssøgendes erstatningssøgsmål mod gerningspersonen, hvis dette sker i forbindelse med en straffesag.

I hvilken fase af straffesagen bør jeg fremsætte mit erstatningskrav?

Det bør fremsættes allerede under politiets efterforskning, så kravet kan blive undersøgt og bevis indhentes. Det er dog muligt at fremsætte et krav, indtil hovedforhandlingen i straffesagen begynder.

Hvad kan jeg kræve erstatning for, og hvordan skal jeg fremsætte erstatningskravet (angiv et samlet beløb og/eller angiv de forskellige tab, tabt fortjeneste og renter)?

Svensk erstatningsret er baseret på genopretning – en skadelidte skal så vidt muligt stilles i samme økonomiske situation, som om skaden ikke var sket. Dette indebærer, at man kan kræve erstatning for ethvert økonomisk tab, som skaden har været årsag til. Den skadelidte har dog pligt til at begrænse sit tab, når det er muligt.

Man kan få erstatning for:

Personskade, som omfatter udgifter (til behandling mv.), kompensation for indkomsttab, fysisk og psykisk lidelse af midlertidig karakter (svie og smerte), erstatning for permanente skader på udseende (lyde og vansir) samt varige funktionsmæssige skader (invaliditet).

Krænkelser af den personlige integritet, når lovovertrædelsen er rettet mod den skadelidtes frihed, fred eller ære, og krænkelsen er alvorlig.

Tingsskade på grund af f.eks. beskadigede eller stjålne ejendele.

Ren formueskade, dvs. et rent økonomisk tab som følge af for eksempel bedrageri eller underslæb.

Man bør specificere sit krav i de relevante rubrikker og derefter lægge det samlede krav sammen. Man har ret til rente fra datoen for lovovertrædelsen eller efterfølgende, når skaden er indtrådt. Rentekravet skal også fremsættes, for at retten skal kunne give dom for et sådant.

Findes der en særlig blanket for erstatningskrav?

Politiet og anklagerne har særlige blanketter til erstatningskrav, som man kan benytte.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for mit krav?

En del af den dokumentation, som er nødvendig for at opnå erstatning, er normalt en del af politiets efterforskning og kan påberåbes af den offentlige anklager som bevis for overtrædelsen. Dette gælder f.eks. omstændighederne omkring lovovertrædelsen og de skader, lovovertrædelsen har medført. Erstatningssøgende skal kunne fremlægge dokumentation, der dækker de krav, man har, f.eks. for udgifter (kvittering), tab af indkomst (bevis for skade/sygeorlov og indkomsttab), skader på ejendom (dokumentation for værdien af ødelagt ejendom eller omkostninger til reparation/værdiforringelse af beskadigede aktiver).

Med hensyn til erstatning for krænkelser kræves det ikke, at erstatningssøgende fremlægger særskilte beviser. Erstatning for krænkelser følger bedømmelsen af lovovertrædelsen.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger, der er knyttet til mit erstatningskrav?

Nej, når erstatningssøgsmålet føres i forbindelse med en straffesag, er der ingen afgifter.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under sagen? Kan jeg også få det, hvis jeg ikke er bosat i det land, hvor sagen finder sted?

Man kan som erstatningssøgende/skadelidte have ret til egen juridisk bistand under straffesagen. Dette gælder for eksempel i tilfælde af grove voldsforbrydelser, seksualforbrydelser, lovovertrædelser i nære relationer eller i øvrigt, når der er et klart behov for bistand. Man kan meddele sit ønske om dette til politiet eller anklagemyndigheden, der derefter videresender anmodningen til retten, som derpå beslutter, om man får en bistandsadvokat. Bistandsadvokaten kan yde bistand og støtte gennem processen og forbereder og behandler også erstatningspåstanden i retten. Hvis man får en bistandsadvokat, betaler staten for dette.

Hvornår kan kriminalretten afvise eller afslå at prøve mit krav mod gerningsmanden?

Det er sjældent, at retten afviser et erstatningskrav, der fremsættes i forbindelse med en straffesag, selv om det formelt er muligt.

Det, der nogen gang sker, er at retten adskiller behandlingen af straffesagen og erstatningskravet. Der kan være tilfældet, hvis erstatningskravet er kompliceret eller ikke er tilstrækkeligt forberedt og behandlingen af straffesagen ville blive forsinket på grund af dette. At spørgsmålene adskilles betyder, at straffesagen afgøres først, og at rettens prøvelse af erstatningskravet sker på et senere tidspunkt. En følge af dette er, at anklageren ikke længere kan hjælpe med føre sagen for så vidt angår erstatningskravet. Det er generelt bedre for den skadelidte, hvis erstatningskravet er så forberedt, at det kan afgøres i forbindelse med straffesagen.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for erstatning/godtgørelse?

Retten skal altid give vejledning i, hvordan man appellerer. Af vejledningen fremgår, hvad der gælder om appel i den konkrete situation.

Forsikringserstatning er normalt ikke afhængig af, om erstatningsspørgsmålet er blevet prøvet i retten, hvilket betyder, at man kan anmelde skaden til forsikringsselskabet.

For så vidt angår erstatning for forbrydelser gælder følgende: Hvis en gerningsperson er i stand til at betale erstatning, skal man altid i første omgang rette sine krav mod denne. I tilfælde, hvor gerningspersonen savner betalingsevne, og man heller ikke kan få sin skade erstattet på anden måde, kan der udbetates erstatning efter reglerne om erstatning til ofre for forbrydelser, selvom den skadelidte ikke har forfulgt et erstatningskrav mod gerningspersonen.

Hvis retten tilkender mig erstatning, hvordan kan jeg så få dommen mod gerningsmanden fuldbyrdet, og hvilken hjælp kan jeg få til at sikre, at der sker?

Når dommen har fået retskraft, sender retten det til fogedmyndigheden. Fogedmyndigheden spørger derefter, om man vil have hjælp til at inddrive sit erstatningskrav. Hvis man svarer ja, vil fogedmyndigheden undersøge gerningspersonens aktiver. Hvis han eller hun har betalingsevne, bliver erstatningen så betalt. Hvis gerningspersonen derimod savner betalingsevne, så får man besked om dette fra fogedmyndigheden. Hvis man heller ikke har fået sin skade erstattet gennem forsikring, kan man have ret til statslig erstatning til ofre for forbrydelser.

Sidste opdatering: 17/01/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - England og Wales

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en gerningsmand i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Juridisk set er erstatning en tildeling, typisk af penge, der skal betales til en person som godtgørelse for tab eller skade. Disse krav indbringes normalt for de civile retter og har sædvanligvis ingen forbindelse med en kriminel handling eller gerningsmand. Du kan dog søge om erstatning, hvis du er blevet såret ved en voldelig forbrydelse – dette ville være en strafferetlig skadeserstatning, hvilket er noget andet end at søge erstatning efter den civile erstatningsret. Domstolene kan afsige kendelser om erstatning for at få gerningsmanden til at yde økonomisk erstatning til et offer, primært for personskade, tab eller skade. Regeringen mener, at det er vigtigt, at gerningsmænd yder erstatning for deres forbrydelser, og i de senere år er denne ordning blevet styrket ved at forpligte domstolene til at overveje at afsige en kendelse med pålæg om erstatning i egnede sager og hæve loftet på 5 000 GBP over erstatninger i forbindelse med gerningsmænd, der er fyldt 18 år, ved magistrates' court (domstolen i straffesager af mindre alvorlig karakter). Beføjelsen til at pålægge erstatning til ofre betyder, at domstolene er i stand til at pålægge erstatning i overensstemmelse med gerningsmandens økonomi som en genoprettende foranstaltning.

Hvis du har lidt et tab som følge af en anden persons handling eller undladelse såsom tab af indtægt eller ejendom eller personskade, kan du fremsætte et krav om erstatning for dette tab. Et sådant krav fremsættes ved de civile domstole og er helt uafhængigt af, om der anlægges en straffesag.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Et erstatningskrav uden for kontrakt er helt adskilt fra en straffesag. En domfældelse kan imidlertid bruges som bevis ved et erstatningskrav uden for kontrakt for, at gerningsmanden har gjort det, der påstås om vedkommende. I nogle tilfælde kan det derfor være tilrådeligt at vente, indtil straffesagen er afsluttet, før der fremsættes et erstatningskrav uden for kontrakt.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Ved et civilt krav om erstatning er der forskellige former for erstatning afhængigt af tabet, skaden eller personskaden, men man kan i al væsentlighed nedlægge påstand om tab af penge, indtægt, beskadigelse af ejendom og lignende eller (i tilfælde af personskade) for smerte, lidelse og tab af livskvalitet. En tildeling af erstatning har til formål at sætte dig i den samme situation, som hvis hændelsen ikke var sket. De forskellige former for tab bør specificeres. En tildeling af civilretlig erstatning vil reducere en erstatning efter den strafferetlige skadeserstatningsordning med et lignende beløb.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Ja, fremsættelsen af sådanne krav begynder i England og Wales med en ansøgningsformular, Form N1. Se nærmere oplysninger på: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money>. Ved krav om pengebeløb i Europa på under 5 000 EUR kan det være muligt at benytte den europæiske småkravsprocedure i omtvistede sager eller det europæiske betalingspåkrav. Se også <https://www.gov.uk/recover-debt-from-elsewhere-in-european-union>.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Ved civilretlige krav kræves det, at det forhold, der klages over, bevises ved en sandsynlighedsafvejning, så det er nødvendigt at fremlægge tilstrækkelige beviser for den sagsøgte adfærd, som angiveligt har forårsaget tabet, og beviser for, at denne adfærd faktisk har forårsaget det pågældende tab, for at opfylde det pågældende kriterium. Det er også nødvendigt at bevise omfanget af tabet, og de beviser, der er nødvendige for dette, vil afhænge af, hvad der kræves, og vil normalt omfatte kvitteringer, slutsedler, lønsedler og lignende for økonomisk tab samt lægeerklæringer for personskade.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Ja, der er afgifter, og de afhænger af kravets størrelse. Se yderligere oplysninger på: <https://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/ex50-eng.pdf>.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Der er meget begrænset retshjælp for civilretlige anliggender, og den afhænger af kravets art. Det er ikke sandsynligt, at der kan ydes retshjælp til en person, som ikke har sædvanlig bopæl i Det Forenede Kongerige. Se nærmere oplysninger på: <https://www.gov.uk/legal-aid/eligibility>. Sagsøgere i civilretlige sager repræsenteres hovedsagelig på grundlag af en "conditional fee agreement" (aftale om betinget salær, der afhænger af sagens udfald), der ofte beskrives som en "no-win, no-fee"-aftale. <https://www.lawsociety.org.uk/support-services/advice/articles/new-model-conditional-fee-agreement/>

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for gerningsmanden?

Et civilretligt krav indbringes slet ikke for kriminalretten. Sagerne er uafhængige af hinanden.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Beslutningen om at anke en afgørelse i en civilretlig sag afhænger af sagens omstændigheder. Se nærmere oplysninger på: <https://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/civil/rules/part52>.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til gerningsmanden, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Ifølge retssystemet i England og Wales ligger valget af fuldbyrdelsesmetode helt hos rekvirenten. De civile domstole tilbyder en række forskellige metoder, hvorved en rekvirent kan få fuldbyrdet en dom. Disse metoder omfatter kontrolgarantier, tilbageholdelse af løn, "third party debt orders", "charging orders" og "orders for sale". Se nærmere oplysninger på: <https://www.gov.uk/make-court-claim-for-money/enforce-a-judgment>.

Sidste opdatering: 16/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gerningsmanden - Nordirland

Disse spørgsmål varetages af ansøgeren, vedkommendes advokat og domstolene.

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller anden form for skadesløsholdelse fra en gerningsmand i en retssag (straffesag), og hvem skal jeg rette kravet mod?

-

På hvilket tidspunkt under straffesagen skal jeg fremsætte mit krav?

-

Hvilke erstatningsposter kan jeg anmode om, og hvordan skal jeg præsentere det (angivelse af et samlet beløb og/eller specificere de enkelte tab, mistet indtjening mv.)?

-

Er der en blanket for sådanne krav?

-

Hvilke beviser skal jeg fremføre for at støtte mit krav?

-

Er der retsafgift eller andre omkostninger forbundet med mit krav?

-

Kan jeg få retshjælp før og/eller under behandling? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i landet, hvor sagen finder sted?

-

Hvornår vil retten afvise eller nægte at træffe afgørelse om mit krav mod gemningsmanden?

-

Kan jeg kræve sådan en kendelse eller søge andre former for skadesløsholdelse?

-

Hvis jeg bliver tilkendt erstatning af retten, hvordan sikrer jeg, at dommen bliver håndhævet over for gemningsmanden, og hvilken hjælp kan jeg få hertil?

-

Sidste opdatering: 15/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Erstatningskrav mod gemningsmanden - Skotland

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en gemningsmand i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Hvis den tiltalte erklærer sig skyldig eller kendes skyldig, kan retten pålægge den tiltalte at betale dig erstatning. Retten kontakter dig, hvis der afsiges en erstatningskendelse. Hvis du ikke ønsker erstatning, bedes du snarest muligt meddele dette til Crown Office and Procurator Fiscal Service (Skotlands nationale anklagemyndighed).

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Ikke relevant.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Ikke relevant.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Ikke relevant.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Ikke relevant.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Ikke relevant.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Ikke relevant.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for gemningsmanden?

Ikke relevant.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Ikke relevant.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til gemningsmanden, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

Ikke relevant.

Sidste opdatering: 15/10/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.